

**aanwezig**  
**Voorzitter**  
De heer C. Dolmans

**raadsleden en  
fractieassistenten:**

mevr. M. Alberts  
De heer A. van den Berg  
De heer E. Braam  
Mevr. M. ten Brummelaar (f.a.)  
De heer J. Carlos de Paredes  
De heer D. Cupedo  
De heer D. van Dam (f.a.)  
de heer M. Ezinga  
mevr. I. Jansen (f.a.)  
Mevrouw S. Hoek (f.a.)  
mevr. N. Kames  
De heer J. Karremans  
mevr. N. Kistemaker  
Mevr. A. Koegler  
Mevr. H. van der Kooij  
De heer A. Kooy  
mevr. M. Koopman  
de heer G. Kruger

de heer D. Leseman (f.a.)  
de heer M. El Majjaoui  
mevr. R. de Man  
mevr. C. Mauer  
de heer R. van der Meij  
mevr. C. de Mooij  
mevr. B. Niesen (f.a.)  
Mevr. W. Van Nunen  
De heer M. van Reijen (f.a.)  
Mevr. J. Schröter  
De heer C. Sleddering  
De heer R. Veerman  
De heer P. van der Velde (f.a.)  
De heer R. de Vries  
De heer M. Weterings  
De heer M. Wit  
Mevr. E. Woudstra

**Portefeuillehouders:**

wethouder mevr. Besteman  
wethouder mevr. Bentvelzen  
wethouder de heer Keus  
wethouder de heer Lugthart  
burgemeester de heer Verkerk

**Forumgriffier:**

Mevr. P.E. van Santen

**Betreft**  
**Openbaar verslag Forum Samenleving en Stad 27 mei 2021**

**Datum: juni 2021**

**1. Opening**

De voorzitter: Nou volgens mij zijn we redelijk compleet en het is ook 20:00 uur, dus ik stel voor dat wij gewoon gaan beginnen met de opening van dit gezamenlijke forum Stad en Samenleving.

**2. Algemeen spreekrecht inwoners**

De voorzitter: Algemeen spreekrecht inwoners. Ik geloof niet dat er zich iemand heeft aangemeld. Kan de griffie dat bevestigen?

Mevrouw Van Santen: Klopt, er zijn geen insprekers.

**3. Vaststellen agenda**

De voorzitter: Oké dank. Dan gaan we door naar het vaststellen van de agenda die in iBabs staat. Daar is een punt aan toegevoegd: 11b; Zienswijze lidmaatschap werkgeversvereniging van de Veiligheidsregio. Kunnen we daarmee de agenda vaststellen? Ja, ik zie geknik, dat is mooi.

**4. Mededelingen college**

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 4; Mededelingen college. Ik weet niet of er mededelingen vanuit het college zijn? Nee, er zijn geen mededelingen vanuit het college.

## 5. Zienswijze ontwerpbegroting 2022 GR Servicebureau jeugdhulp Haaglanden

De voorzitter: We gaan naar agendapunt 5, zienswijze ontwerpbegroting Servicebureau jeugdhulp Haaglanden. Ik begreep dat daar vanuit de werkgroep Sociaal Domein iets over gezegd wilde worden. Ik kan niet alle handjes zien dus ik ga heel even kijken hoor, 1 seconde. Ja, mevrouw Koopman, denk ik, namens de werkgroep.

Mevrouw Koopman (D66): Niet zozeer namens de werkgroep, maar wij hebben het in de werkgroep besproken in de zienswijze Servicebureau team jeugd, daar staat voor Rijswijk het volgende kopje Eenmalige pragmatische oplossing onverwerkte kosten 2021 en 2022. En die onvoorziene kosten vloeien voort uit de inkoopprocedure en weliswaar zijn ze onplanbaar gebleken, maar lijken wel kosten te zijn die tot de taakstelling van het servicebureau horen. Deze kosten zijn nu blijkbaar wel duidelijk want ze kunnen in de projectbegroting wel worden opgenomen. Daarom lijkt het een oneigenlijk gebruik van de projectbegroting en de tekst die de gemeente Zoetermeer heeft opgenomen is wat mij betreft veel duidelijker. Daar staat in: "nog niet opgenomen kosten 2022: we zien op verschillende plekken in de ontwerpbegroting dat de gevolgen van het uitgevoerde inkoopproject voor 2021 en verder een onzekere dynamiek brengt in de werkzaamheden van het servicebureau." Het servicebureau geeft aan dat extra werkzaamheden die voortkomen uit het afgeronde inkoopproject nog niet zijn verwerkt in deze conceptbegroting. De hiermee gemoeide kosten zullen in eerste instantie worden bekostigd via de regionale projectbegroting. Wij zijn van mening dat de begroting een volledig beeld moet geven van de activiteiten die het servicebureau uitvoert op basis van het vastgestelde beleid. Activiteiten voortvloeiend uit een afgerond inkooptraject van een daarna onze mening onder. Wij adviseren daarom deze werkzaamheden alsnog op te nemen in deze begroting en deze los te koppelen van de regionale projectbegroting. Wij zijn van mening dat dit bijdraagt aan een transparante begroting. Ik verzoek dan ook om de huidige paragraaf te vervangen voor de tekst van Zoetermeer. En daarnaast heb ik nog een procesmatige vraag over de paragraaf aandacht voor de financiële oplopende kosten in de jeugdzorg. Ik begreep dat dit een paragraaf is die in alle zienswijzen van de GR is meegegeven door de wethouders Financiën. Inhoudelijk kan ik mij er best in vinden dat er goed op de kosten moet worden gelet, maar het lijkt me geen goede zaak dat een zienswijze van de raad door de wethouders Financiën wordt ingevuld, regionaal. De wethouders Financiën hebben hun eigen kanaal om dit met GR te bespreken en ik zou dan graag een toelichting willen hebben van de wethouder Financiën waarom dit in alle zienswijzen toegevoegd is.

Mevrouw Jansen (Wij): Ja. Grotendeels sluit ik me aan bij de woorden van **mevrouw Koopman** wat betreft de alinea over de financiën, allebei de financiën eigenlijk: die van Zoetermeer en ook van de toegevoegde alinea rondom financiën door de wethouder. Dan wil ik inderdaad ook wel graag horen van de wethouder waarom er voor deze werkwijze gekozen is, want ze zijn het wel eens met de inhoud, maar de werkwijze staat ons niet helemaal aan. Daarnaast heb ik nog een vraag richting de wethouder Jeugdzorg, namelijk...

De voorzitter: ik wil er wel op wijzen dat de zienswijze vooral ook gewoon van de raad zelf zijn. U kunt natuurlijk vragen stellen aan het college maar het gaat om de zienswijze zoals wij die als raad willen vaststellen.

Mevrouw Jansen (Wij): Zeker, zeker. Ik had een vraag uitstaan en die heb ik beantwoord gekregen, maar ik wil haar daar toch nog even iets over vragen als dat zou mogen, vandaar dat ik die vraag ook aan haar stel. We hadden tijdens de werkgroep bespreking een vraag gesteld over het verzuim wat nogal schrikbarend omhooggelopen was. Daar hebben we antwoord op gekregen en dus is het fijn om in ieder geval vast te stellen dat niet corona degene was die parten gespeeld heeft maar wel helaas andere trieste omstandigheden en dat maakt wel dat we ons een beetje zorgen maken over de werkdruk die daarmee gemoeid is. Dus vroegen wij ons af of de wethouder een vinger aan de pols houdt over de werkdruk die ontstaat bij de H10 als het gaat om verzuim, dus daar graag nog even een korte toelichting van de wethouder op. Voor de rest heb ik geen opmerkingen, dank u wel.

De heer Ezinga (VVD): Ik houd heel kort. Ik wil graag aansluiten bij de woorden van **mevrouw Koopman** met betrekking tot de pragmatische oplossing die is neergezet in de zienswijze. Zij heeft eerder met ons gecommuniceerd en ik kan mij vanuit de VVD volledig vinden in de wijze waarop zij

dit voorlegt. Transparantie is troef in dit geheel en inderdaad dat we dat in de zienswijze ook als zodanig moeten communiceren. Verder hebben wij geen opmerkingen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ook ik sluit me aan bij de woorden van **mevrouw Koopman** want die zijn inderdaad gecommuniceerd via de app van de werkgroep sociale domein en ik had ook een vraag over ziekteverzuim, want de verklaring voor het ziekteverzuim is gegeven op dit antwoord maar niet de kwetsbaarheid in het team. Als er een werkelijke situatie bij meerdere medewerkers zich voordoet en dat werd me toch wel zorgen want uiteindelijk en dat geeft ook eigenlijk **mevrouw Jansen** al aan met de werkdruk dat baart ons ook zorgen. Wat betekent dat? Want dat kan nog wel een keer vaker voorkomen. Dat betekent dat voor de uitvoering van werkzaamheden en de kwetsbaarheid dus van het team.

Mevrouw Schröter-Haas (CDA): Wij sluiten ons ook graag aan bij de werkgroep. Wij vinden namelijk het heel en transparant begroten ook zeker van belang en willen graag ook daar dat er rekening mee wordt gehouden, maar ook met een deel onvoorziene kosten. Dus goed om dat ook gewoon mee te nemen in een begroting. Daarnaast hadden wij nog wel een opmerking over de begroting, namelijk dat er 175 zorgaanbieders zijn en dat er met 14 maar een kwartaalgesprek gevoerd wordt, dat vinden wij toch nog wel wat weinig. Dus dat is wel een zorg die wij nog hebben. Dat was het dank u. Verder kunnen we ons vinden in de zienswijze.

Mevrouw Kames (RB): Ik wilde namens Rijswijks Belang zeggen dat wij dus eens zijn ook met wat **Martine** heeft gezegd. Dat we dat al reeds in de werkgroep hebben besproken. En ja, ik ben misschien juist wel blij dat de wethouder Financiën even toch wel de aandacht heeft gezet voor de financiële oplopende kosten in de jeugdzorg, dus ik heb er zelf niet zoveel problemen mee dat hij dit als extra vermelding heeft gedaan en verder kunnen we ons heel goed vinden in de zienswijze.

De voorzitter: Dank u wel. Dan waren er een paar vragen gesteld aan het college en misschien wil het college ook nog reageren?

Wethouder Bentvelzen: Ik denk dat mijn collega, de heer Keus, hierna ook nog wel zal antwoorden vanuit zijn rol als wethouder Financiën. Allereerst wil ik benadrukken wat de voorzitter net zelf al zei. De zienswijze is van de raad, dus ik kan u nog wel wat meegeven vanuit de feitelijke informatie die ik u kan geven, maar uiteindelijk bent u zelf verantwoordelijk voor de zienswijze. Zoetermeer heeft zich daarin ook gedistantieerd van de andere negen gemeenten als het gaat om zienswijzen. Dus zij dienen andere zienswijzen in. U wilt daarin ook de tekst overnemen over met name het van doen. En ik wil u toch aangeven dat het niet gaat om het inkooptraject, want die aanbesteding is geweest. Maar het gaat om implementatietaken die voortvloeien uit de inkoop en daarin zitten ook beleidsrijpe taken. En die kunnen niet onder een GR vallen, Gemeenschappelijke Regeling. Want die is namelijk beleidsarm. Bovendien moet de GR de opdracht nog krijgen voor de taken die er wel onder gaan vallen en die opdracht ligt daar nog niet. Het is niet de bedoeling dat we daar nu via, wat mij betreft, de zienswijze op vooruit gaan lopen, vandaar ook dat het niet opgenomen stond in de zienswijze die overigens in de andere gemeenten als akkoordstuk in hun Raden ligt. We hebben namelijk niet voor niets met zijn allen gekozen voor een beleidsarme GR. Daarmee hebben we juist wel gekozen dat we de sturing op beleid bij de tien gemeenten kunnen houden. Voor inkoop zit daar dus ook alle zaken die we vanuit beleid willen sturen en wat we juist niet willen onderbrengen bij de GR. Het gaat er dus om dat de activiteiten die voortvloeien uit een inkooptraject ook beleidsrijk zijn. En beleidsrijke taken horen bij de netwerksamenwerking, dat is de H10, en niet bij het servicebureau. Als duidelijk is wat waar hoort, dan kan er een opdracht vanuit de netwerksamenwerking, dus vanuit de tien gemeenten, richting het servicebureau. En we zijn dus met elkaar aan het kijken welke projectmatige taken we willen borgen bij de gemeenschappelijke regeling servicebureau en welke we willen borgen bij de netwerksamenwerking van de H10. Vandaar dat de H9 gemeenten, met uitzondering van Zoetermeer, vandaar H9, hebben gekozen om het op deze wijze te verantwoorden in de zienswijze. Desondanks, het is uw zienswijze, dus ik kan dit alleen meegeven en u moet daar uw voordeel uit halen, of niet. Dan wil ik bij **mevrouw Jansen** nog aangeven, u vraagt mij vinger aan de pols te houden bij verzuim. Dat is iets wat zeker in de gaten gehouden wordt, alleen u weet, denk ik, als geen ander, aangezien u betrokken bent bij dit domein, dat er behoorlijke schaarste is als het gaat

om de markt van mensen die in dit domein willen werken. Dat neemt niet weg dat we oog hebben voor de mensen die wel werken in deze sector en dat we echt oog hebben voor mensen die kampen met verzuim. En **mevrouw Schröter-Haas** gaf nog aan dat er 175 zijn. Die zijn er inderdaad H10 breed. Ik heb al vaker uitgelegd dat Rijswijk niet van alle 175 zorgaanbieders gebruik maken. Maar goed, u geeft aan, met veertien wordt er een kwartaalgesprek gevoerd. Het is onderdeel van de nieuwe regiovisie dat ze gesprekken krijgen en dat de grootste jeugdhulpaanbieders en de grootste stijgers van de aanbieders, dat daarmee gesprekken gevoerd worden en dat dat frequenter gevoerd wordt dan met jeugdzorgaanbieders die gewoon met het geld uitkomen en die zich houden aan de afspraken die we bij wijze van spreken aan het begin van het jaar hebben gemaakt. Dus met de rest wordt wel een gesprek gevoerd, met de rest van de zorgaanbieders, maar de frequentie die zit hem in het feit dat er een aantal zorgaanbieders uitschieten als het gaat om meer kosten die zij maken of anderszins. Ik hoop dat ik u daarmee een voldoende antwoord heb gegeven, mevrouw Schröter. Dat is mijn eerste termijn voorzitter.

Wethouder Keus: En ook bedankt voor de vragen. Het antwoord heeft ook betrekking op de andere zienswijzen waar deze passage is opgenomen, want anders ben ik alsnog heel veel aan het woord vandaag. Zoals u inderdaad heeft gezien is er een passage opgenomen over de financiële situatie van gemeenten en ook een oproep aan de verschillende GR'en om ook daar indachtig de financiële situatie ook te kijken naar hun eigen financiële huishouding om te kijken waar daar winst nog te halen valt. Dat komt niet uit de lucht vallen, het als wel langer een wens in de baat van menig wethouder Financiën om ook eens kritisch te kijken naar de uitgaven naar gemeenschappelijke regelingen gaan. We zijn natuurlijk zelf die gemeenschappelijke regelingen, maar het is wel zo dat we de afgelopen jaren behoorlijk voor financiële uitdagingen hebben gestaan en staan, hebben moeten bezuinigen, zowel op onze eigen organisatie, op beleid. Dat hebben we allemaal gemerkt, ook in de stad. We hebben onze inkomsten, de lasten, moeten verhogen, voor de inwoners, voor de ondernemers. Ook de subsidiepartners van ons hebben te lijden gehad onder de verschillende bezuinigingen en eigenlijk de gemeenschappelijke regelingen, ik wil niet zeggen dat het een automatisme is, maar daar, de indexatie en ook de begrotingswijzigingen gaan eigenlijk vrij vlot en gaan er altijd doorheen. In dat opzicht, al is het maar om die discussie los te maken, om ook eens kritisch te kijken naar de gemeenschappelijke regelingen en hoe we daar ook kunnen kijken hoe die, wellicht door efficiënter te werken, ook met minder geld hetzelfde werk kunnen doen. Dus dat is de achtergrond. U ziet ook, het is niet in elke zienswijze de passage opgenomen. Dus er is echt wel gekeken naar of het wel opportuun is ja, of nee. Het is ook niet bij elk college op deze manier voorgesteld aan de raad. Sommige gemeenten hebben ervoor gekozen om dat niet te doen. Dat is eigenlijk de achtergrond, maar inderdaad, zoals mevrouw Bentvelzen ook zei, het is uw zienswijze, ik hoor inderdaad sommige fracties die dat liever er niet in hebben staan, maar ik hoorde ook **mevrouw Kames** op het laatst die daar wel van gecharmeerd was, dus die discussie laat ik graag bij u.

De voorzitter: Naar aanleiding van de eerste termijn is er behoefte aan een tweede termijn. Ik begreep dat mevrouw Koopman niet meer aanwezig is vanwege connectieproblemen. Kijk ik eerst even bij anderen.

#### *Tweede termijn*

De heer Van den Berg (BVR): Voorzitter, ik had in eerste instantie wat problemen met mijn verbinding, vandaar dat ik nu pas reageer. Beter Voor Rijswijk kan zich geheel vinden in de zienswijze en hebben geen bezwaren tegen de toevoegingen welke zijn ingebracht. We hebben vertrouwen in de wethouder, maar dat had u waarschijnlijk al van ons verwacht. Dat was dan ook gelijk mijn inbreng voor de tweede termijn.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Voorzitter, ik reageer even op de reactie van de heer Keus. Dus niet meer specifiek over alleen deze zienswijze. Want als de wethouders Financiën in de regio van de gemeenschappelijke regelingen zich zo'n zorgen maken, en daar kan ik me iets bij voorstellen, over oplopende kosten, dan begrijp ik niet dat de indexering, en dan heb ik dus weer een algemene vraag te stellen over alle zienswijzen, dat die indexering niet ter discussie wordt gesteld. Dat doen we namelijk lokaal wel bij onze subsidiepartners en waarom doen we dat dan niet bij bijvoorbeeld de

omgevingswet? Daar wordt het heel makkelijk geaccepteerd dat dat gewoon kostenverhogend werkt. Dat begrijp ik dan niet. Misschien kan de wethouder daar nog heel even op ingaan.

Mevrouw Jansen (PvdA): Ik geef ook even een bericht door van **mevrouw Koopman** die in de WhatsApp groep van het sociaal domein doorgeeft dat de redenering van mevrouw Bentvelzen niet helemaal klopt. Ik lees het voor, dus vergeef me als het niet helemaal begrijpelijk is. Want ze wilde het wel zeker opnemen in de begrotingswijzigingen is haar opmerking. Dus dat even als eerste en als tweede wilde ik even richting de heer Keus melden, het is niet dat ik het met de inhoud niet eens ben, ik ben het alleen niet met de procedure eens. Mevrouw Bentvelzen verwees daar ook opnieuw naar. Mijnheer Dolmans als voorzitter ook al, het is onze zienswijze. U schrijft deze zinnen erin, de inhoud klopt en daar ben ik het volledig mee eens, maar het is de procedure waar ik moeite mee hebben. Dus dat wilde in nog even rechtgezet hebben.

De heer Ezinga (VVD): Ja, heel kort een toelichting op datgene wat wordt gezegd over de suggestie die wethouder Keus geeft in deze zienswijze, maar ook in andere zienswijzen. Voor de VVD is het eigenlijk wat dit betreft, ook al is dit niet de procedure, wel gerechtvaardigd. Kijk, de zorgen van de wethouder zijn ook de zorg van de raad, zeker als het gaat om de financiële posities van de diverse, ja hoe moet ik het zeggen, ja dossiers, maar ook van de gemeente an sich. Dat zij dus deze suggesties geven in de zienswijze, dat kan ik daarmee ook best snappen. Wij zijn op dit moment hier aan het toetsen of deze zienswijze inderdaad als zodanig voor ons acceptabel is en daarmee denk ik dat we ook hiermee, als we hiermee akkoord gaan, dat we hier ook mee in kunnen stemmen.

De heer Van der Meij (GBR): Ik heb vanuit Gemeentebelangen in eerste termijn geen inbreng naar de heer Keus en in de tweede termijn een vraag stellen aan het Forum, wij onderschrijven van harte de passage of het nu wel of niet procedureel juist is die is opgenomen in deze zienswijze en meerdere zienswijzen als het gaat om het aanwakkeren van het kostenbewustzijn in de gemeenschappelijke regelingen. Ik denk dat we er nu zo langzamerhand ook met die discussie moeten gaan beginnen. De heer Keus heeft ook aangegeven dat niet alle gemeentelijke wethouders Financiën daar nu op dit moment op één lijn zitten. En des te meer redenen om dan vanuit Rijswijk daarom vast de voorzet en wellicht de regie te nemen om de discussie aan te gaan. Dus wat ons betreft kan die zinsnede in deze zienswijze een andere zienswijzen gewoon opgenomen blijven.

De voorzitter: Heeft het college nog behoefte om te reageren?

Wethouder Keus: Ja, volgens mij waren er geen vragen voor mevrouw Bentvelzen, als ik het goed heb gevolgd, dus die heeft iets goed gedaan in de eerste termijn en ik heb nog wat uit te leggen. Om even in te gaan op de stelling dat niet de juiste procedures gevolgd. Kijk, er is natuurlijk makkelijk te herleiden dat dit natuurlijk eens ingestoken vanuit de wethouder Financiën, maar de procedure is natuurlijk dat bij zienswijzen het voorstel zijn van het college en dat we ook als college hier uiteindelijk een besluit, collegiaal, opnemen en u een voorstel doen met deze zienswijze. Dus de procedure is in zoverre daar misschien iets meer bemoeienis wellicht geweest in dat opzicht vanuit de wethouder financiën, maar uiteindelijk is het wel gewoon een collegevoorstel aan de raad. En de opmerking van **mevrouw Van Nunen**, ja, denk dat hij terecht is en die vindt elk jaar in principe wel plaats bij het opstellen van de kaderbrief voor de gemeenschappelijke regelingen, alleen is er altijd een spanningsveld natuurlijk dat je daar politiek gaat bedrijven terwijl zo een kaderbrief natuurlijk heel procedureel vooral van aard moet zijn. En ook voor elke gemeenschappelijke regeling geldt ook weer andere omstandigheden en andere context. Dus het is lastig en tegelijkertijd om in zo'n kaderbrief een generieke uitspraak te doen voor alle gemeenschappelijke regelingen. Een GGD heeft een andere behoefte op dit moment dan een Avalex, noem ik maar eventjes, als je kijkt naar het afgelopen jaar. Maar het is wel degelijk ook onderwerp van discussie richting de kaderbrief voor de begroting van 2023, moet ik dan zeggen, want ik had ons trachten het komende jaar. En dan had ik volgens mij nog een ondersteuning vanuit de fractie ook van de **VVD** ook dan daarvoor. Dat was het volgens mij, voorzitter.

De voorzitter: Dan komen aan het einde van dit agendapunt. Er zijn eigenlijk drie smaken waarop we kunnen omgaan met de zienswijzen. Niet alleen voor deze over het algemeen. Dat is dat we hem

ongewijzigd, als akkoordstuk om er na de raad doorsturen. Het lijkt me bij deze niet het geval. De tweede mogelijkheid is dat er een wijziging wordt aangebracht op de zienswijze waar het forum breed achterstaat en dat we de ambtelijke organisatie verzoeken om dat in de zienswijze te verwerken en dan gewijzigde zienswijze voor te leggen aan de raad op 1 juni. Ik geloof dat dat hier het geval. Als dat niet zo is, als iemand bezwaar geeft tegen deze wijziging is volgens de dan wordt die wijziging als amendement ingediend op 1 juni. Heeft er iemand bezwaar tegen om de tekstwijziging zelfs die is voorgesteld om die over te nemen? Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (RB): Voorzitter, ik krijg net op de app van **Martine** dat ze vraagt of Larissa, of sorry, mevrouw Bentvelzen, antwoord wil geven op de vraag die Irene gesteld heeft, in plaats van Martine, omdat ze heel slecht internet heeft. Ze kan de antwoorden soms niet horen. Dus misschien een mevrouw Bentvelzen nog even antwoord geven op de vraag die **Irene** gesteld heeft voor Martine. Ik wil hem desnoods nog wel even herhalen, want ik heb een redelijke instelling. Zij zegt, even kijken: de redenering klopt niet want ze willen het wel in de begrotingswijziging opnemen. Dus misschien wil mevrouw Bentvelzen hier nog een reactie op geven en dan kan **mevrouw Koopman** nog even meeluisteren.

De voorzitter: Het is een mooie procedure zo. Mevrouw Bentvelzen.

Wethouder Bentvelzen: Het is zeker een bijzondere procedure en ik ken gemeenten waarin dit anders gaat, maar daar hebben we het op een later moment nog wel een keer over. Over de procedure hoe we dit hier doen. In de zienswijze staat inderdaad begroting voor 2022, dan wel in de begroting 2023. Zoetermeer stuurt aan op 2022. Daarom hebben zij dat ook opgenomen in het tekstvoorstel om een andere zienswijze in te dienen. Dat is wat het is, dus ik hoop dat ik daarmee **Martine** een juist antwoord heb gegeven. Ik weet niet of die nu reageert in de app uit de sociaal domeinwerkgroep om het dan maar even vanuit die digitale wegen te vragen. Ik zie een hand maar ik weet niet van wie.

De voorzitter: De heer Sleddering, vermoed ik zo.

De heer Sleddering (VVD): U noemt het een aparte procedure, dit kan gewoon echt niet. Iedereen heeft zijn termijn gehad. Willen we dit onheil voorkomen, dan moeten we gewoon live gaan vergaderen. Het is zoals het is. U was al aan een afronding toe. Heel verstandig. Hup naar de raad en daar gaan we stemmen erover en verder klaar. Ik zou er geen tijd meer aan willen besteden nu, want anders hebben we nog een hele avond te gaan.

De voorzitter: Ja, het is inderdaad even lastig. **Mijn voorstel is om deze zienswijze met de wijzigingen die zijn voorgesteld vanuit de werkgroep om die zo door te geleiden naar de raad, tenzij iemand daar bezwaar tegen heeft. Dan gaan we dat voor dit punt zo doen.**

## 6. Zienswijze op de Jaarrekening 2020 DSW Rijswijk

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 6. Dat is de zienswijze op de Jaarrekening DSW Rijswijk. Wie mag ik het woord geven? Ik zie mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler (CDA): Het is een mooie, korte zienswijze, van vier zinnen. Dus hij was snel gelezen en ook blij om te lezen dat de resultaten van DSW minder negatief zijn dan verwacht. Zeker gezien de coronacrisis een heel mooi resultaat. Maar naast het financiële deel is het vanuit het CDA ook belangrijk om aandacht te hebben voor het maatschappelijk effect. En in 2020 heeft er nauwelijks instroom plaatsgevonden. Hierdoor blijft het aantal fte ruim 60 fte achter op de begroting en ook in 2018 en 2019 bleef die instroom al achter. En de combinatie en de overgang naar de binnenbaan heeft veel van eenieder gevraagd en dat begrijpen we, zoals ook in de zienswijze geformuleerd, maar toch vinden wij het belangrijk dat de instroom van nieuwe medewerkers doorgang blijft vinden. In de zienswijze van vorig jaar is dat door de raad ook extra opgenomen aan de concept zienswijze en het

CDA zou ook dit jaar graag een zinssnede toevoegen over dat er voldoende aandacht moet zijn voor de instroom van nieuwe medewerkers.

De heer Ezinga (VVD): Ik wilde het heel kort houden, maar nu hoorde ik ook de inbreng van **mevrouw Koegler**. Waar ik eigenlijk de inbreng voor had is dat ik in ieder geval gegeven wat ik lees heb, grote bewondering heb voor de veerkracht waarmee DSW de covidcrisis door is gekomen en dat we dat ook een zienswijze als zodanig communiceren. Dus die mening deel ik ook met mevrouw Koegler. Voor wat betreft toevoeging van de zinssnede die zij zojuist aangeeft, vraag me af of dit nu opportuun is, gegeven de onzekerheid die de crisis op dit moment oplevert en of ze dat ook waar kunnen maken en of dit niet gewoon voor de hand ligt dat het gaat gebeuren. Dus waarom dit niet gewoon kort en krachtig houden en gewoon doorgaan met waar je mee bezig bent in plaats van nog meer stof doen laten opwaaien.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ik sluit me aan bij de vorige spreker. Voor ons hoeft het ook niet expliciet bijgezet te worden. Ik zou wel graag nog een woord van dank eigenlijk, of waardering, willen toevoegen, maar dat kan waarschijnlijk heel makkelijk in een korte zin eraan toegevoegd worden. Er staat nu alleen; we hebben kennisgenomen van de meevallende resultaten. Wat mij betreft mag ook wel een woord van waardering uitgaan in de zienswijze. Ik ben het verder, zoals ik al zei, eens met **de heer Ezinga**.

De heer Veerman (D66): Ook ik sluit me aan bij de vorige sprekers. Toch wel even noemen dat het afgelopen jaar toch wel op zich een goed jaar is geweest, want door de corona hebben ze dat goed weten op te vangen. En het is goed, want ze zijn natuurlijk heel erg bezig, DSW, als sociaal werkbedrijf, met een transitie, en die omzet zal dit jaar plaatsvinden en zal dan op een heel andere manier ingerekend worden. Ook voor de gemeente Rijswijk is het goed om te zien dat deze voortgang gemaakt is tot nu toe.

Mevrouw Kames (RB): Even een korte toelichting, ik ben het inderdaad ook eens met vorige sprekers, dus wij kunnen ons als Rijswijks Belang ons goed vinden in de zienswijze. Dank u wel.

De heer Van den Berg (BVR): Beter voor Rijswijk sluit zich aan bij de zienswijze van het **CDA**, ook wij zijn verheugd en we hopen wel dat heel snel de fte's worden opgevuld zodoende dat we meer mensen aan de arbeidsparticipatie mee kunnen laten doen.

Mevrouw De Man (OR): Ik wil graag aansluiten bij de woorden van **de heer Ezinga** en overigens moet ik even reageren op het voorstel om een woord van dank toe te voegen aan de zienswijze. Ik vind niet dat de zienswijze daar het juiste gremium voor is, we kunnen een woord van dank doen in het forum zoals we nu net hebben gedaan of in de raad, ik denk niet dat we daar nog iets verworven aan te passen in de zienswijze.

De voorzitter: Dank u wel. Even kijken, dan heb ik volgens mij van de forum deelnemers iedereen gehad. Ja. College.

Wethouder Lugthart: Dank, dank ook voor de waardering die net is uitgesproken. Ik denk dat het goed is om dat ook op te nemen. Ik weet dat medewerkers hebben gewerkt. Een inhoudelijk puntje op de instroom wordt erg lastig. DSW is natuurlijk per 31-12 beëindigd en bestaat nog wel omdat het nog moet worden afgerond maar de medewerkers stromen niet meer in bij DSW, maar stromen in bij de binnenbaan en het is ook lastig om op SW te sturen. Dus ik begrijp waar het vandaan komt, **mevrouw Koegler**, maar ik zou het in dezen in de zienswijze toch ontraden.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Koegler?

*Tweede termijn*

Mevrouw Koegler (CDA): Ja, dat vraagt nog wel even om een reactie denk ik. Ja, reden om voor mij om te vragen of er een zinsnede opgenomen kan worden is eigenlijk omdat het beeld al een aantal jaren zo is dat de instroom laag blijft, in begrijp ook de reactie van de wethouder, ik zie inderdaad ook geen breed draagvlak, dus het mij betreft hoeft er dan ook geen amendement met de zinsnede ingediend te worden en kan het als akkoordstuk naar de raad. Daarbij wel de vraag aan de wethouder of hij wel gewoon voldoende aandacht wil houden voor de nieuwe instroom, zodat onze mensen die thuis zitten met een afstand tot de arbeidsmarkt ook echt aan het werk helpen.

De voorzitter: Ik constateer dat de overhead een woord van dank en waardering wel overeenstemming is qua inhoud, maar niet om het op te nemen in de zienswijze. In ieder geval één lid heeft bezwaar daartegen. Dus als die wijziging wil door worden gevoerd moet het even met een amendement. Is dat een juiste constatering? Ja? Ja, ik zie een handje, daar hoopte ik al op. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, volgens mij is dat hele simpele wijziging.

De voorzitter: Maar daar is niet iedereen het mee eens dat is het punt.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Wij gaan het niet via een amendement in stemming brengen, ik vond het gewoon een vorm van extra aandacht, waardering, niet meer dan dat. Laten we er verder niet te lang over spreken. Ik dacht dat de wethouder zei dat hij dat op zou nemen. Namens ons.

Mevrouw De Man (OR): Nee, ik was natuurlijk degene die een beetje bezwaar had, als het heel makkelijk kan worden aangepast en het is nog steeds een akkoordstuk dan vind ik het allemaal prima. Maar het is misschien meer werk om het aan te passen dan het nu gewoon per woorden te doen zeg maar. Dus als de wethouder het eraan wil toevoegen vind ik dat natuurlijk helemaal prima.

De voorzitter: Dank voor uw flexibiliteit. Dan stel ik voor dat het als **een akkoordstuk naar de raad toe gaat, met de toevoeging in de lijn van zoals mevrouw Van Nunen dat heeft verwoord**.

## **7. Zienswijze begrotingswijziging 2012 en begrotingen 2022 GR GGD en VT**

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende punt. Dat is de zienswijze begrotingswijziging 2021, begrotingen 2022 Gemeenschappelijke Regeling GGD en VT. Wie wil daarover het woord voeren?

De heer Karremans (Wij): Allereerst wil ik mijn complimenten uiten voor Veilig Thuis Haaglanden, de wachtlijsten zijn teruggedrongen, de doorlooptijden zijn verbeterd en dit bij de ons een tijdje zorgen is dus fijn dat het nu al een stuk beter is. We kunnen ons vinden in deze zienswijze, maar ik heb nog wel wat twijfels over de datalek van de GGD. Dit heeft namelijk best wel wat impact gehad in de maatschappij. Tussen vraag ons eigenlijk af, oké, welke lessen zijn er nu geleerd. Ik begrijp dat er in het verleden al eens toegezegd dat de raad op de hoogte werd gebracht door middel van een ID-brief en ik zou graag eigenlijk van de wethouder willen horen of het ook mogelijk is dat in aanvulling op deze ID-brief kan plaatsvinden met het feit van wat heeft de GGD nu geleerd van deze datalek, om ervoor te zorgen dat dit in de toekomst voorkomen kan worden.

Mevrouw Koegler (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het CDA kan zich vinden in de voorliggende zienswijze, een uitgebreide en volledige zienswijze, waarin zaken die nog aandacht behoeven, wat het CDA betreft, allemaal in zijn meegenomen en we kunnen ons ook zeker vinden in de waardering die uitgesproken wordt over de wijze waarop de GGD en Veilig Thuis de taak heeft uitgevoerd. Ik ben ook heel blij om te lezen dat de wettelijke afhandelingstermijn bij Veilig Thuis en de wachtlijst dat het steeds beter gaat. Dat heeft uiteraard ook onze blijvende aandacht, net als van de wethouder en de andere fracties. Maar zoals in de zienswijze geformuleerd gaan we ervan uit dat de wachtlijst en de afhandelingstermijnen nog verder teruggebracht kunnen worden, dus zijn we erg blij mee.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, ook in deze zienswijze is de bezuinigingsparagraaf, om het zo maar even te noemen, opgenomen. Het is al even ter sprake gekomen, maar wij vinden dat een hele bijzondere gang van zaken. Maar we vinden dat in dit geval ook eigenlijk wel een beetje ongepast. De wethouder gaf net aan dat er echt gekeken is naar waar het opportuun is, maar wij vinden eigenlijk dat bij de GGD, die momenteel zo zwaar onder druk staat, niet zo passend om dan ook nog eens te gaan dreigen eigenlijk met bezuinigen. Dus willen graag horen van de wethouder wat er dan precies opportuun is omdat bij de GGD ook te doen. En wat ons verder ook verbaasd is dat er wordt gesproken over het verminderen van taken, dat is natuurlijk best nog wel een inhoudelijk punt. Wij vragen ons af is er ook een suggestie van de wethouder Financiën, want wij kunnen ons daar in ieder geval geen gesprek daarover in een gemeenteraad over herinneren. We zijn ook wel benieuwd wat de inhoudelijk wethouder daarvan vindt. Wij wachten op een reactie daarop.

Mevrouw Koopman (D66): Nou, ik ga het proberen of ik nu weer aangesloten ben. Dank voor het woord. Ook D66 kan zich vinden in deze zienswijze. Hebben grote waardering voor de inzet van de GGD in de covidcrisis. Wel een aandachtspunt, en dat is meer naar aanleiding van, van de jaarstukken. In de jaarstukken wordt aangegeven dat zo'n 3,3 miljoen onvoldoende verifieerbaar is en dat dat wellicht terugbetaald moet worden, ik weet niet of dat een risico voor ons als Rijswijk gaat opleveren? Maar hoe groot is het risico dat het ook naar de toekomst toe voor extra kosten leidt, omdat blijkt dat in een tijd van crisis de financiële verantwoording van de GGD wellicht en dat zeg ik met een groot vraagteken, niet op orde is omdat ze zo snel moeten opschalen, en dan zouden we wellicht dan nog een aantekening kunnen maken in deze zienswijze omdat daarin geïnvesteerd moet worden zodat het in de toekomst op een zorgvuldige manier, ook in tijd van crisis, kan worden ingevuld.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Naast wat **mevrouw Kistemaker** ook aangaf met betrekking tot die financiële dreiging, zoals ze het noemde, ik bedoel dan ook met name gericht op waar we het net over hadden natuurlijk, het onder druk zetten van de kosten die GGD en Veilig Thuis maken. Heb ik ook nog twee andere punten, waarvan ik denk ik ook wel verwacht dat we dat als raad verwachten dat de GGD daar ook spoedig uitsluitsel over geeft en dat is het naar voren halen van de evaluatie van de GR. Daar hebben het in de werkgroep over gehad. Dat vinden wij in de zienswijze op een goede manier staan, maar dat moet natuurlijk haalbaar zijn en dan moet ook wel een duidelijk antwoord te komen van de GGD. Dus ik verwacht eigenlijk naar aanleiding van deze zienswijze ook wel een uitgebreide brief terug ook wat betreft toch wel wat kritische punten naar dat visietraject wat in de zienswijze staat verwoord. Bijvoorbeeld het resultaatgericht werken dat onvoldoende waargemaakt is, het niet opnemen, of het te weinig opnemen van de gezondheidsbevordering en de preventie in het werk van de GGD in dus dat visietraject. Dat zijn nogal wat pittige zaken die in die zienswijze staan vermeld namens ons, waarvan ik denk, nou daar verwacht ik wel een antwoord op van de GGD, zeker als meerdere gemeenten dit ook hebben opgenomen in hun zienswijze. Ook ten aanzien van het coronasteunpakket met een duidelijke richtlijn ook dat dat lokaal gericht moet zijn en op maat voor iedere gemeente en niet alleen voor Rijswijk. Ik vind eigenlijk deze zienswijze, van alle die we vanavond behandelen, ik heb ze allemaal gelezen, vind ik dit de minst inhoudelijke en ook een antwoord terugverwachtend van de partij die deze zienswijze van ons leest. Voorzitter, ik hoor daar toch nog graag een reactie op van de wethouder.

De heer Ezinga (VVD): De VVD heeft ook met belangstelling deze zienswijze gelezen. Wat ons opviel naast een aantal andere punten en de punten die we net gehoord hebben, is het feit dat het resultaatgericht werken achterblijft. En wat ik niet uit te zienswijze voren zie komen is dat het bekend is waarom het is achtergebleven. En dat is iets waar ik wel achter zou willen komen dus vraag ik daar een reactie op van de wethouder en dat in samenhang met datgene wat **mevrouw Van Nunen** net verkondigt; we willen de evaluatie naar voren halen om een aantal zware punten waaronder het resultaatgericht werken en de wijze waarop preventie wordt ingericht, maar hoe gaan we de evaluatie goed uitvoeren als dergelijke aspecten onvoldoende ontwikkeld of doorgevoerd zijn? Heeft de wethouder daar kennis van en kan ze of hij die dan met ons delen?

Mevrouw Kames (RB): De twee vorige sprekers die hebben het eigenlijk al, want ik had het specifiek hier al donker gekleurd, inderdaad wat betreft het resultaatgericht werken dat dat nog niet zo heel

goed gaat en ook het doelmatigheidsonderzoek dat vinden we ook nog niet nadrukkelijk terug, dus deze punten wil ik ook graag benoemd hebben.

De heer Kruger (BVR): We hebben het een en ander gevolgd. Mooie woorden gezegd. Ik heb er niet zoveel aan toe te voegen. Achter de meeste oproepen kan Beter voor Rijswijk goed aansluiten, met name de opmerking van **Jeffrey K.** Dan niet van Keus, maar even anders gezien, van Wij. Met name de zorg over de automatisering wat er toch een beetje aardig uit de hand gelopen is. En dat heeft ook te maken met mensen. Vaak ongekwalificeerde mensen, slecht opgeleid, niet medisch onderlegd. Als je een kijkje gaat nemen naar het grote prikcentrum bij ADO, dan zie je daar een batterij van mensen rondlopen en een handjevol mensen die daar een prik komen halen. Busjes die af en aanrijden met vaak een passagier van allerlei taxibedrijven. De kosten lopen echt uit de klauwen en ik denk dat we dan niet moeten gaan zitten denken aan bezuinigingen maar er valt een efficiencyverbetering te behalen als men het gewoon oppakt zoals het bedrijfsleven dit zouden doen: dat de kosten niet voor de baten uit moeten lopen. Het kan vaak veel efficiënter; er hoeven geen zes parkeerwachters te zijn als daar twintig auto's per uur aankomen met een paar mensen erin. Dat moet allemaal beter kunnen. Wat betreft Veilig Thuis is het goed te merken dat daar vorderingen zijn gemaakt, maar Beter voor Rijswijk zal met deze zienswijze volledig akkoord kunnen gaan.

Mevrouw De Man (OR): Onafhankelijk Rijswijk deelt de vragen en de bedenkingen die de vorige sprekers allemaal hebben uitgesproken. We zijn dan ook heel erg benieuwd naar de reactie van de wethouders in dezen.

De voorzitter: Ik geef het woord aan het college, maar wel even met de strenge blik van de voorzitter die zegt: we zijn hier een zienswijze aan het behandelen en niet het functioneren van de GGD in de hele huidige coronacrisis. Dat wil ik maar even meegeven. Wie mag ik vanuit het college het woord geven.

Wethouder Lugthart: Prima, om het dan inderdaad kort te houden. Als het gaat over datalek waar **Wij** het over heeft, er zijn talloze maatregelen genomen. Wellicht is het goed als ik die toch eventjes schriftelijk toestuur. Dat zijn namelijk autorisatiematrix systeemaanpassingen, ook op landelijk gebied, maar ik stuur dat u toe. Ik denk dat u denkt: ik hoef er maar inzicht in te hebben. **Mevrouw Koopman** van D66, inmiddels is de accountant akkoord. Dat kan ik al aangeven en tegelijkertijd denk dat het goed is om de aantekeningen die ik net noemde ook op te nemen in zienswijze. Dat kan zeker geen kwaad bij opschaling in de toekomst. **GroenLinks** vroeg om wat inhoudelijk wethouder in dezen vindt van het kijken naar de taken. Ik vind het geen probleem om te kijken naar de taken. Als u mij, ook als voorzitter van de GGD, op dit moment vraagt: kunnen er taken af? Dan is het denk ik op dit moment: nee, maar het is nooit verkeerd om ernaar te kijken. **Mevrouw Van Nunen** vraagt het naar de evaluatie en of die naar voren kan. Er wordt inmiddels hard aan gewerkt, plus commitment en ook richting **de heer Ezinga** zeg ik: dat gaat lukken. Het resultaat werken en waarom het resultaat werken niet gelukt is lijkt me een goede vraag om die ook in deze zienswijze op te nemen en dat is dan de eerste termijn, voorzitter.

Wethouder Bentvelzen: Voorzitter, ja, ik wil toch even graag een opmerking maken aangezien ik Veilig Thuis doe. Ik heb geen inhoudelijke vragen gehad, maar daarnaast is er wel door **mevrouw Kistemaker** een vraag gesteld rondom de taken en het tekstvoorstel dat er vanuit de wethouders Financiën gedaan is. Met zienswijze natuurlijk ook met elkaar besproken in B&W en we hebben daar afgesproken dat de zinsnede "daarnaast zijn voorstellen om taken te verminderen ook mogelijk" eruit te verwijderen. **Dat is helaas nog niet gebeurd voordat de zienswijze op de raadsagenda is gekomen, dus toezegging hierbij dat we de zin eruit halen, want inhoudelijk gezien was ik het daar niet mee eens (toezegging).**

Wethouder Keus: Ja, eigenlijk in lijn ook met wat mevrouw Bentvelzen inderdaad zegt. En verder blijf ik ook bij het antwoord dat we bij de vorige zienswijze hebben aangegeven dat we inderdaad gewoon vragen om kostenbewustzijn en dat het dreigend is, nou ja, zo zou ik niet willen omschrijven. Dat is ook geenszins de bedoeling, maar aandacht voor kostenbewustzijn in deze tijd, dat kan volgens mij geen kwaad. Maar nogmaals die zin inderdaad die mevrouw Bentvelzen aanhaalde die zin zou eruit

moeten **en dat geldt overigens ook voor de zin daarna in de kaderbrief van de colleges voor de begroting** en daar zal ook nader op de bezuinigingsopties worden ingegaan omdat we namelijk met de kaderbrief dan het risico zouden lopen politiek te gaan bedrijven en daar moeten we verre van blijven.

De voorzitter: Ik heb vanuit de raad verder geen wijzigingsvoorstellen ten opzichte van deze zienswijze gehoord. Vanuit het college wordt aangegeven dat men graag nog twee zinnen wil schrappen. Is daar behoefte aan om daarop te reageren of zijn vragen nog onvoldoende beantwoord?

De heer Ezinga (VVD): Ja, voorzitter, ik denk vooral een beetje behoefte om te reageren ook al is het arbitrair om te bepalen welke zinnen wel of niet passend zijn. Ik deel de mening van wethouder Keus dat de wijze waarop ik de tekst nu interpreteer niet zozeer als dreigend zou kunnen worden opgevat, maar ook als gezond zakelijk verstand hierin. Als we te maken met grote kosten over meerdere sectoren bezien dat het niet anders dan common sense is om na te gaan van waar kunnen we die efficiëncyslag maken, denk met ons mee, hoe kunnen we met jullie organisatie als zodanig het een en ander verbeteren? Dat het meteen als dreigend wordt gezien dat vind ik persoonlijk een wat overtrokken reactie vanuit **GroenLinks** gezegd, maar goed ik snap ook dat er vanuit het college al eens nagedacht over deze zinsneden als zodanig en dat deze zijn verwijderd, soit. Laat het zo zijn, maar voor wat de VVD betreft hebben wij die interpretatie niet zo gezien, dank u wel

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, het wordt een beetje uit zijn verband gerukt. Als we het hebben over dreigen. Voor mij hebben gezegd dat ik niet zo passend vindt om op dit moment, waarin de GGD onder druk staat, ze gaan vragen om te gaan bezuinigen. Ik heb daar eigenlijk ook niet echt een antwoord op gekregen van de heer Keus wat er dan precies zo opportuun en is, waarom hij dat op dit moment nodig vindt bij de GGD. En ik ben blij dat die zin eruit gaat over de takenvermindering. Ik vind het wel een bijzondere gang van zaken. Dat moet ik wel eerlijk zeggen. Zeker omdat we al een aantal keren van het college gehoord dat het de zienswijze van de raad is en we maken vanavond mee dat het college nog aanpassingen gaat doen in de zienswijze, dus ja, bijzonder.

De voorzitter: Ik dacht dat ik dat duidelijk had gezegd, dat dat een voorstel is en u gaat er uiteindelijk over. Ik zie mevrouw Koopman nog.

Mevrouw Koopman (D66): Ja, ik wilde nog heel kort ingaan op de opmerking van de heer Lugthart. Ik ben blij dat de accountant nu akkoord gegaan is en hij gaf aan: goed om daar iets over te nemen in de zienswijze en ik wil de vraag of hij daarmee voor een tekstvoorstel komt of dat hij verwacht dat ik daarvoor een tekstvoorstel aanlever? Dus dat wil ik nog even vragen voor mijn tweede termijn, verder niets.

De voorzitter: Ik weet niet of ik het helemaal goed begrijp, mevrouw Koopman, kunt u het nog even uitleggen?

Mevrouw Koopman (D66): Ja, de heer Lugthart gaf aan dat hij **een toevoeging wilde doen op de zienswijze om iets over die financiën en de financiële verantwoording over de coronagelden waar de accountant in eerste instantie moeite over had gehad om daar toch nog een opmerking over op te nemen dat dat gewoon goed in orde moet zijn en dat de verwachting is namens Rijswijk dat dat ook gewoon de komende jaren gewoon goed op orde is dat we niet het risico moeten lopen dat ze uiteindelijk nog 3,3 miljoen extra moeten gaan betalen.**

De voorzitter: Ik heb net geschetst dat de eigenlijk drie smaken zijn. Of we zijn het hier vanavond eens over de tekst, gewijzigd al dan niet gewijzigd.

Mevrouw Koopman (D66): Volgens mij heeft de wethouder nog een tweede termijn.

De voorzitter: Ja, ik verwacht wel concrete voorstellen dan, maar dat is prima. Verder nog voor de tweede termijn?

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, aansluitend bij **mevrouw Koopman** zei de wethouder dus ook dat het eigenlijk over een amendement van de raad zou moeten gaan dat hij het ook eens is met wat **de heer Ezinga** ook zei en wat ik eigenlijk daarvoor ook bedoelde, is wat de oorzaken of redenen zijn waarom dat resultaatgericht werken niet van de grond is gekomen. Maar de wethouder zei dat dat eraan toegevoegd zou kunnen worden naar de zitting een beetje te schuiven tussen de verantwoordelijkheid van de tekst van de raad en van dit college. Dat ben ik met u eens, maar dat ben ik ook met **mevrouw Koopman** eens het moet wel duidelijk zijn wie wat gaat wijzigen voor aankomende dinsdag. Want ze hebben het over de raad van 1 juni.

De voorzitter: Ja, als wij gewoon hier inhoudelijk een gezamenlijke lijn hebben, dan helpt de ambtelijke organisatie de wijziging door te voeren in de zienswijze. Als dat niet het geval is dan moet het gewoon even met een amendement, dat is denk ik het meest praktische. Verder niemand voor de tweede termijn? De heer Lugthart.

Wethouder Lugthart: Ik heb ook aangegeven in de eerste termijn dat ik geen probleem zie **om dat op te nemen als een breed gedragen is en er geen bezwaar is dan kan ik een voorzetje doen en er kan het volgens mij gewoon als amendement dienen in de raadsvergadering** (toezegging) volgens mij is het dan getackeld. Dan stuur ik het **mevrouw Koopman** toe en dan kunt u daarover besluiten.

De voorzitter: Ik hoop dat u het uiteindelijk aan de hele raad stuurt. Mag ik het afconcluderen dat we het volgens mij inhoudelijk verder eens zijn over de zienswijze met de toevoeging die de heer Lugthart net heeft toegelicht met het schrappen van de twee zinnen, is dat een goede samenvatting van de discussie?

Wethouder Lugthart: En de opmerking van **de heer Ezinga** begrijp ik, **over het resultaatgericht werken, de vraag.**

De voorzitter: Dan vraag ik even aan de heer Lugthart om ook richting de ambtelijke organisatie dit door te voeren.

De heer Lugthart: Dat is genoteerd. Daar kom ik op terug.

De voorzitter: En dan gaat het in principe **als akkoord stuk naar de raad, tenzij de wijzigingen niet goed zijn verwerkt** dan mag iedereen natuurlijk zijn vinger aanstaande dinsdag opsteken. Oké, nou fijn, bedankt.

## **8. Zienswijze begroting 2022 MRDH en ontwerp Beleidsnota reserves voorzieningen en fondsen 2021**

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 8 en dat is de MRDH. Wie mag ik daarover het woord geven? Wil iedereen die nog een hand open heeft staan die eraf halen?

De heer Van der Meij (GBR): Gemeentebelangen Rijswijk kan zich vinden in de voorstelzienswijze zoals die door het college is voorbereid om in te dienen op de begroting. We missen een edoch een passage die we graag willen toevoegen. Ik zou het college er in eerste instantie een reactie op willen vragen of dat opportuun is. En dat is het feit dat de raad voornemens is om tijdelijk een drietal controles te doen in Rijswijk halte Broekpolder, halte Vlietbrug en de halte Volmerlaan. Het heeft allemaal te maken met het zoeken naar bezuinigingen wat op zich wel een afweging is en ook wel te beredeneren valt. We hebben ook gelezen dat het besluit uitgesteld kan worden tot eind 2021 omdat tot die tijd het Rijk compenseert en daarna zou het eventueel weer aan de orde kunnen komen. Ik kan me voorstellen dat een zin toevoegen dat op het moment dat het aan de orde komt dat de

tramhaltes tijdelijk uit de lucht gaan, we dat laat onderbouwen met meting op dat moment ten aanzien van het gebruik van die haltes. En het besluit om die haltes eerder tijdelijk uit de running te nemen en gegeven is door het feit dat tijdens de covid weinig van die haltes gebruikt is, maar nu gaan we een minder zware covidtijd, althans dat is de verwachting, tegemoet waarbij ik van mening ben dat we dan ook eerlijk moeten meten wat op dat moment het gebruik van die haltes is en pas dan moeten beslissen of we die haltes eruit kunnen nemen gekoppeld aan het gebruik. Dus ik vraag eigenlijk in eerste instantie aan het college of het opportuun is om die passage op te nemen en als dat inderdaad zo is een voorbehoud in te bouwen als het gaat om het daadwerkelijk gebruik op het moment dat de Rijkscompensatie ophoudt.

De heer De Vries (GL): Ja, dank voor het woord. Twee kleine aanvullingen op deze zienswijze. In de zienswijze wordt gesteld dat Rijswijk de snelst groeiende stad van Nederland is. Dat klopt volgens mij feitelijk niet. Mijn voorstel is dan ook om deze zin te laten veranderen in Rijswijk is één van de snelst groeiende steden in Nederland. En twee is daarmee wordt in de passage boven de eventuele inpassing van een nieuwe tram over de Geestbrugweg de opsomming verkeersveiligheid, trillingen en geluid genoemd. Mijn voorstel is om aan deze opsomming toe te voegen de woorden ruimtelijke ordening en leefbaarheid, zoals in lijn ook met eerder vanavond besproken en verwoord in de brieven die wij als raad hebben ontvangen van inwoners. En ik vraag aan het college om voor ons de raad deze twee punten door de ambtelijke organisatie te laten wijzigen in de zienswijze. Tot zover.

De heer Van Dam (Wij): Ja, Wij. heeft de bereikbaarheid van Rijswijk hoog zitten. Ik denk dat iedere inwoner hier makkelijk van a naar b moet kunnen gaan. Ik denk echter dat dat wel in de toekomst moeilijk wordt, we gaan namelijk heel veel woningen bijplaatsen hier in Rijswijk, dat zorgt ... Niet alleen wij, trouwens, maar de hele regio, dat zorgt voor een toename in verkeerstromen en Rijswijk blijft daarbij het kruispunt van die verkeerstromen in de regio. Het is daarom denk ik belangrijk ook, en daarom ben ik blij met de zienswijze hoe die hier staat, om te benoemen om onze projecten binnen Rijswijk die verkeerstromen managen, om die te blijven benoemen. Zeker naar een partij als de MRDH, waarmee ik blij ben met hoe de zienswijze er nu uit ziet. Wel heb ik nog een vraag omtrent de begroting, die eigenlijk ook zinspeelt op de bereikbaarheid van Rijswijk. Wij zijn, ik denk dat het meerdere keren gezegd in de raad, het first and last mile-vervoer. Ik denk dat dat steeds belangrijker wordt, zeker in een grootstedelijke omgeving. Dat is ook te lezen in de begroting van de MRDH, die draaien namelijk een aantal pilots. Ik zag dat heel veel gemeenten daar aanspraak op hebben gemaakt, op die pilots. Ik zie alleen dat Rijswijk daar niet tussen staat, terwijl het wel een paar keer is langsgekomen en als dan toch hier de wethouder zit, dan wil ik toch wel vragen waarom dat zo is en of Rijswijk hier nog aan mee zou kunnen doen. Want ik denk dat dat wel belangrijk is ook voor de ontwikkeling van onze stad.

De heer Kooy (PvdA): Heel goed. Wij sluiten ons aan bij wat **de heer Van Dam** net heeft aangegeven, de first and last mile is heel belangrijk, zeker als de mensen met laagste inkomens mee willen doen en echt afhankelijk zijn van bijvoorbeeld openbaar vervoer. En wat **de heer De Vries** aangaf, ik laat even in het midden of dat we wel of niet de snelst groeiende stad zijn, maar dat zijn hele nuttige toevoegingen en voor de rest kunnen we akkoord gaan met wat er voorgesteld is.

De heer Sleddering (VVD): Wij zijn akkoord met deze zienswijze en naar aanleiding van de inbreng van **de heer Van der Meij** zou ik willen zeggen, wat hij zegt is ook precies de opstelling die wij binnen de MRDH hebben gekozen. Het is een tijdelijke maatregel om gewoon het reizigerstekort op te vangen als de steun van het Rijk minder wordt, maar de opheffingen zijn zo gekozen dat ze zo weer opnieuw worden ingevoerd. De haltes gaan dus niet verdwijnen, maar worden tijdelijk niet aangedaan. Dat is ook een heel verstandig besluit van de MR en dat steunen wij van harte.

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, verschil van inzicht. Ik sluit me aan bij **de heer Van der Meij**. Wij zijn het niet eens met het opheffen van haltes die bij P en R liggen. We zouden toch wel graag inderdaad in de zienswijze willen zien op zijn minst de vraag hoe de MRDH het ziet dat ze inzetten op P en R, mobility as a service en het goed voorzien van ov en dan juist de halte die daar de mogelijkheid toe biedt voorlopig niet aandoen, terwijl je daar ook niet hoeft in en uit te checken, tenzij dat niet klopt, dat horen we graag nog van de wethouder als we dat anders zien of anders zouden moeten lezen. En

dan sluit ik me graag aan bij **de heer Van der Meij**. Ook bij **de heer De Vries** en de wijzigingen sluiten wij ons aan en we zouden die aandacht voor het OV en hoger openbaar vervoer ook in onze zienswijze terugzien. Heel mooi dat we in deze zienswijze voldoende punten aandoen, ik denk dat het belangrijk is en dat zullen wij ook blijven benadrukken, om een eigen visie te hebben als Rijswijk op onze mobiliteit, niet alleen ja en nee te roepen in de regio, maar ook heel duidelijk aan te geven welke richting en ook welke andere punten wij zien. We hoeven daar niet weer over te discussiëren welke zinnen niet in de zienswijze horen, maar we komen daar graag regelmatig op terug bij de wethouder.

Mevrouw De Man (OR): Allereerst wil ik me aansluiten bij de woorden van **de heer Sleddering** en verder wil ik namens Onafhankelijk Rijswijk ook nog aankaarten, wat ook **de heer Van Dam** zei, dat het inderdaad heel erg belangrijk is om onze projecten en ook onze wensen met betrekking tot het ov, of die invloed kunnen hebben op de bereikbaarheid van Rijswijk, om die inderdaad aan te blijven kaarten, ook bij de MRDH. Dus wethouder, ga daar vooral mee door. Wat **mevrouw Woudstra** ook zei, ov in Rijswijk, hoogwaardig ov in Rijswijk is hartstikke hard nodig, zeker met de groei die we doormaken, dus dat wilde ik meegeven.

De heer Braam (BVR): Ik zou toch wel een heel licht ander geluid willen laten horen, ondanks het feit dat we de zienswijze niet zullen amenderen, maar we willen toch kwijt dat we een zeer groot bezwaar hebben tegen het weghalen van enkele haltes. Zeker gelet op het feit dat er dus minder reizigers zijn verwachten wij dat er met het grootste gemak wat vlotter over die routes kan worden gereden en dan zouden we dus ook mogen verwachten dat dus die haltes gewoon kunnen worden aangedaan, ook met deze tijden. We zouden het eigenlijk logischer hebben gevonden als dan bij wijze van spreken in de uren een enkele rit zou worden weggenomen, maar het moet feitelijk gewoon mogelijk zijn om in ieder uur voldoende ritjes te kunnen doen, waarbij ook de haltes die nu worden weggenomen kunnen worden aangedaan. Dus in ieder geval wat Beter Voor Rijswijk betreft een groot bezwaar op dat punt, maar we gaan uiteraard niet voor de beschikbare zienswijze liggen.

De voorzitter: Dan denk ik de heer Lugthart.

Wethouder Lugthart: Het klopt, om bij **mijnheer Van der Meij** te beginnen en een aantal andere insprekers. Terecht punt over de haltes, toch wel wat heuglijk nieuws, want inmiddels is bekend dat het Rijk de bijdrage van de compensatie van de verliezen voor de tweede helft van 2021 gaan toekennen en dat heeft ertoe geleid dat de raad hier ook over heeft besloten om de maatregelen waar aan refereerde, om die niet door te voeren, sowieso voor 2021. Naar verwachting zal het 2022 **de heer Sleddering** ook niet zijn, dus die haltes blijven vooralsnog gewoon aangedaan, dus geen verandering. U zou er iets over op kunnen nemen voor de toekomst, dat laat ik aan u, het is uw zienswijze, maar tot heden geen maatregelen en dus geen ingrepen op het lijnennet. De opmerking van **de heer De Vries** over de snelst groeiende gemeente is volgens mij terecht, dus dat check ik en als dat zo is dan zet ik het erin, voorzitter, want dat is volgens mij gewoon een feit. **De heer Van Dam** vraagt om de last mile en waarom wij daar niet een aanspraak hebben gedaan. We hebben in 2016 het idee opgepakt om in de Plaspoelpolder, eventueel Hoornwijck-Hoekpolder, om daar een onderzoek te doen en uit dat onderzoek, waar ook het bedrijfsleven bij betrokken is, kwam naar voren dat er geen animo was voor grootschalig last mile-vervoer en daar is hier sprake van. Wij zetten vooral in op dat kleinschalige last mile-vervoer met bijvoorbeeld deelfietsen, deelscooters en eventueel nog deelsteps. Nou, **mijnheer Kooy** geeft aan het last mile first belangrijk te vinden, dat deden wij sowieso, dus alleen zou dat niet hier thuishoren en **mijnheer Sleddering** geeft aan akkoord te zijn met de zienswijze. En de opmerkingen over de tijdelijke maatregelen heb ik besproken. Evenzo voor **mevrouw Woudstra** en de opmerking van dat Rijswijk een eigen visie op mobiliteit moet hebben, die neem ik even hiervoor ter kennisneming aan. Dat is het.

De voorzitter: Ik constateer dat na de opmerkingen van de heer Lugthart over de tramhaltes misschien daar geen wijziging voor nodig zou moeten zijn **en dat we ook deze zienswijze als akkoordstuk met de opmerking van de heer De Vries aanstaande dinsdag zouden kunnen behandelen**. Wil iemand daar in tweede termijn iets over zeggen? Nee? Dan gaan we dat zo doen, met een opgestoken vinger van de heer Sleddering.

## 9. Zienswijze begroting 2022 Omgevingsdienst Haaglanden

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 9, dat is de zienswijze begroting 2022 Omgevingsdienst Haaglanden. Wil iemand daarover het woord voeren?

De heer Wit (GL): Zienswijze ODH, wij staan zeer positief tegenover deze zienswijze, maar zoals u weet is er gisteren onder andere de gemeente geïnformeerd over het uitstellen van de invoering van de Omgevingswet, na een half jaar. GroenLinks maakt zich echter nog steeds zorgen over de extra kosten die deze invoering met zich mee gaat brengen, dus we zijn blij dat in de zienswijze hieraan gerefereerd wordt. Tevens vraagt u echter de ODH een efficiëntieslag toe te passen, terwijl deze slag door de Omgevingsdienst eigenlijk zojuist is afgerond conform afspraken en dat er een kwalitatieve en kwantitatieve groei voorzien wordt, gezien de verplaatsing van een aantal taken, verantwoordelijkheden naar de Omgevingsdienst Haaglanden. Dus mijn vraag is eigenlijk wat u nog denkt te kunnen gaan bereiken met deze, wethouder, met deze toevoeging om ook hier extra bezuinigingen te proberen te vinden. Gezien toch de grote slag aan werk die extra bij de Omgevingsdienst terecht gaat komen de komende jaren.

Mevrouw Mauer (Wij): Ja, ik zit eigenlijk wel op dezelfde lijn als **Mark Wit**. Ja, Wij. kan zich vinden in de voorgestelde zienswijze. Nou ja, wat ik inderdaad ook opvallend vind is dat er in de begroting geen rekening wordt gehouden met een kostenstijging ten gevolge van de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Nou ja, de ODH geeft wel aan over voldoende weerstandscapaciteit te beschikken, maar als ik dus naar het risicoprofiel kijk dan zie ik de invoering van de Omgevingswet daar dus niet expliciet in terug. Dus ja, mijn vragen aan de wethouder zijn dan ook in hoeverre de wethouder verwacht dat de nieuwe Omgevingswet invloed heeft op de werkzaamheden en ook de daarbij behorende kosten van de Omgevingsdienst. Want ik zou graag concreet willen begrijpen op welke manier de nieuwe Omgevingswet de omgevingsdienst gaat raken. En ja, of wij voldoende zicht hebben op de risico's voor de gemeente die voortkomen uit het niet begroten van de extra kosten die mogelijk voortkomen uit de Omgevingswet. Ja, wat zijn de grootste risico's? Dit was het even voor mijn eerste termijn.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Nou, hetzelfde als wat **de heer Wit** ook aangaf met betrekking tot de Omgevingswet, extra kosten. Wat zijn die te verwachten kosten dan? Ook voor 2022, want wij gingen er al van uit dat eigenlijk voor het komende jaar nog niet zo heel veel extra kosten in te verwachten waren, maar dat horen wij graag. En ja, voorzitter, ik heb natuurlijk een opmerking gemaakt over indexering aan het begin van de avond. Nou, hier wordt dat wel heel royaal gewaardeerd, die indexering, zelfs de materiële kosten worden geïndexeerd. Nou, **Wij. Rijswijk** zou dat eens mogen hopen, ik geef maar even een lokale partij aan in ons maatschappelijk veld die daar absoluut niet op kan rekenen. Voorzitter, waarom worden materiële kosten ook geïndexeerd? Namens ons, hè? De visie namens ons, ik begrijp hem, maar ja, te ambtelijk opgesteld, ik vind het nogal wat. Misschien kan de wethouder daar een antwoord op geven.

Mevrouw Kames (RB): Het gaat er eigenlijk meer om dat mijn collega Marc Weterings ook eventjes problemen heeft met de verbinding. En dit was zijn punt, dus ik denk ik geef het even door, want ik moet eerlijk zeggen, ik hoor jullie ook of weer keihard of weer niet. Ik weet niet wat er vanavond is, maar het is echt een hele slechte verbinding. Ik hoop ook dat hij er nog in komt, want het was eigenlijk zijn agendapunt.

De voorzitter: Mocht hij er voor de tweede termijn nog in kunnen komen, dan geef ik hem nog de gelegenheid. College.

Wethouder Van de Laar: **GroenLinks**, efficiency, waar verwacht u nog efficiency te halen bij de ODH nadat er al een heel traject is gevoerd? Het is onderdeel van een algemene opmerking die is gemaakt omdat de gemeente en overheidsland krap bij kas zit en dat er in zijn algemeenheid efficiënt moet worden omgegaan met de middelen. Dus dat is een algemene oproep, ik kan daar nu niet pinpointen waar ik denk dat bij de ODH nog een slag geslagen kan worden, maar als u vindt dat het overbodig is dan stel ik voor dat u dat schrapt hierin. Over de indexering van de materialisatie heb ik

geen antwoord waarom dat op deze manier is gegaan, maar het is een feit dat het zo in de begroting is opgenomen. Ik kunt ervoor kiezen om daar een opmerking over te maken, dat u dat voor deze organisatie niet zo passend vindt. Dat is aan u. Over de gevolgen voor de Omgevingsdienst, de Omgevingsdienst speelt een heel belangrijke rol bij de beoordeling van diverse onderzoeken als het gaat om ontwikkelingen, bouwontwikkelingen. Als het dan gaat over de Omgevingswet gaat die ... Eén van de dingen waarom die Omgevingswet op dit moment wordt vertraagd en wordt uitgesteld, is omdat die hele keten van besluitvorming en alle ketenpartners toegang moeten hebben tot één systeem. Dat is een landelijk systeem, het digitale stelsel, landelijk systeem waar ook wij decentraal in ons eigen systeem met elkaar moeten communiceren. Eén groot IT-project. Nou, dat loopt nog niet, die testen zijn nog niet goed gegaan. Het risico is te groot dat dat nog niet werkt op 1 januari. De ODH is één van die ketenpartners, die zitten daarin. Omdat dat systeem niet werkt wordt de Omgevingswet wederom uitgesteld, maar de ODH is een belangrijke partij die onder andere moeten beoordelen of allerlei milieutechnische onderzoeken op een goede wijze zijn gegaan, of daar zelf een oordeel over moet vellen. Ik heb wel eens eerder, dat was vorig jaar bij de behandeling van de zienswijze voorgesteld, om een presentatie-avond te houden of een specifieke middag of iets dergelijks, over de Omgevingsdienst, omdat het een heel boeiende organisatie is. Al deze vragen, maar we zien ze eigenlijk heel erg weinig, dus ze komen heel weinig naar voren. Al deze vragen over wat betekent de Omgevingswet nou verder voor deze ODH en wat zijn de risico's en wat doen ze allemaal precies, is mogelijk een onderwerp voor een middag of een werkbezoek of iets dergelijks. Dat is afgelopen jaar niet doorgegaan vanwege corona, maar dat lijkt me nog steeds een heel goed idee. Dus als u dat wilt, wil ik dat graag organiseren.

De voorzitter: Zijn er mensen die daar in de tweede termijn op willen reageren?

*Tweede termijn*

De heer Wit (GL): Even kort, ik vind het wel een heel makkelijk antwoord, aangaande de efficiëncyslag. Ja, als het inderdaad iets algemeen is, dan is het dus meer waar kunnen we het niet bij zetten? Zet het overal bij, vraag iedereen om te bezuinigen. Laten we dat dan bij al onze gemeenschappelijke regelingen en overal doen. Ik vind het een beetje eenvoudig. Maar goed, ik snap natuurlijk ook wel ergens waar hij vandaan komt. Ik denk alleen dat bij de Omgevingsdienst gezien, de efficiëncyslag die er de afgelopen jaren gemaakt is, dat het weinig invloed en weinig zin zal hebben, dus dat zal vermoedelijk ook de reactie zijn als er al een reactie op komt.

Mevrouw Mauer (Wij): Ja, ik vroeg me hierbij echt nog wel expliciet af of de Omgevingswet, het raakt dus wel de Omgevingsdienst, maar hoe zit het dan met de bijbehorende kosten van de Omgevingsdienst die de Omgevingswet dan met zich meedraagt? En wat zijn de risico's die dan vanuit de gemeente voortkomen, van het niet extra begroten van deze kosten?

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, nog heel even naar aanleiding van mijn opmerking in de eerste termijn. Ik constateer dat ik eigenlijk de Partij van de Arbeid, want wij hebben het hier vanochtend al intern over gehad, dat wij als partij eigenlijk de enige zijn die de sequentie van dit college, of deze raad eigenlijk, inmiddels heel moeilijk iedere keer weer die stukken die we voorgelegd krijgen te zien als onze stukken, maar het is het natuurlijk wel. Maar ambtelijk voorbereid dat wij de enige zijn die daar moeite mee hebben, die inconsequentie rondom de indexering. Naar onze eigen organisatie zijn daar gemeenschappelijke regelingen, dus ik zal geen amendement indienen. Dat vind ik zonde van de tijd als dat toch niet wordt gesteund door anderen. Ik gooi maar even een steentje in de vijver.

De voorzitter: Dank u wel. Vanuit het college nog behoefte om te reageren? Misschien ...

Wethouder Van de Laar: Nou, **mevrouw Mauer** die stelt een heel terechte vraag over voor wat het risico nu is, want er wordt eerst wel gesproken over vrij forse potentiële kostenstijging. Dat is inderdaad de grote vraag, wat gaat dat nou opleveren voor ons? Het zou niet zo moeten zijn dat wij daar dan de pineut voor zijn, om het maar zo te zeggen. We zien ook in onze eigen begroting, zo meteen bij de voorjaarsnota, ook weer onvoorziene kosten eigenlijk, omdat iedere keer toch blijkt dat

... Nou, misschien is dit oorspronkelijk wel wat conservatief ingeschat, of we komen er door voortschrijdend inzicht achter dat we toch veel meer moeten doen, waardoor die kosten steeds hoger zijn. Ik zeg u toe dat we daar heel erg nauwlettend dat zullen volgen, want 10, 12%, wat wordt gezegd, is niet niks natuurlijk. De vraag is nog maar wie daarvoor moet opdraaien, maar laat ik dat toezeggen, dat we daar dat goed in de gaten houden.

De voorzitter: **Mag ik constateren dat wij deze zienswijze als akkoordstuk kunnen voorleggen aan de raad? Ja, dan sluiten wij dit agendapunt af.**

## **10. Zienswijze jaarrekening 2020 en begroting 2022 Avalex**

De voorzitter: Dan gaan we naar Avalex. Wie mag ik daarvoor het woord geven?

De heer Weterings (RB): Ja, ik ben er, jongens, hallo. Is vrij rustig geweest, maar ik vond het wel een heel belangrijk punt. Ja, help me als ik dit misschien verkeerd begrijp, of niet goed heb gelezen. Ik ga heel even een klein stukje uit het raadsvoorstel voorlezen. Nou goed, er staat een heel mooi omschreven stuk, over dat de kosten hoger zouden worden, maar daar komt hij. Dat zou betekenen dat de afvalstoffenheffing, veruit de hoogste van Nederland, verder stijgt in 2022. Bedoelt u daarmee dat de burgers weer meer gaan betalen? Zoals in 2019 50%, vorig jaar 22%. Volgens mij kun je het echt niet maken om dat weer te gaan verhogen, dus ik wilde echt vragen ja, gaat u het dan ergens anders dan vandaan halen? Misschien kan de wethouder zeggen ja goed, **mijnheer Weterings**, u loopt een petitie op te starten dat u tegen de verhoging bent, maar goed, kom met voorstellen. Ja, dat zullen we zeer zeker doen. Om te beginnen maar weer die 4 ton die naar het museum gaat, die zou je kunnen schrappen direct, permanent, gewoon postje erop, klaar, gesloten. Want je kunt echt niet weer die afvalstoffenheffingen gaan verhogen en ik begrijp dat dat soort dingen ... De inflatie wat hoger wordt, 1, 2%, maar we kunnen niet weer de burgers opzadelen met tientallen euro's per jaar erbij en wat mij verbaast is er wordt ook weer gelinkt aan corona. Ja goed, Avalex heeft last van corona, maar Rijswijk heeft er ook last van gehad. We leven allemaal in deze verschrikkelijke tijd. We hebben allemaal last van corona en ook de inkomsten zijn bij ons ook niet denderend. Dus, en dan zou ik wel willen vragen want u geeft expliciet zelf aan in het voorstel dat wij de hoogste afvalstoffenheffing in Nederland hebben. Hoe kan dat dan? Dus ja, daar zou ik vragen een antwoord op willen waarom wij de hoogste zijn en willen verzoeken om toch ook echt bij Avalex aan de bel te gaan trekken van kijk ook even naar je eigen bedrijfsvoering, waar iets minder kan, want ik vind we kunnen dat echt niet gaan verhogen. Dat kan gewoon niet, dat kan je niet verkopen naar je inwoners toe, die schrikken zich al ieder jaar een hoedje, als het binnenkomt die verhoging. En dat vind ik het ook niet meer verkoopbaar en ook niet meer uit te leggen waarom wij daarvoor zijn. Dus daar graag een antwoord op van de wethouder.

De heer Sleddering (VVD): Ik begrijp dat we niet de politieke discussie over Avalex hier in de raad voeren via de zienswijze. Maar er staat in de zienswijze wel iets te enthousiast, vind ik, dat men volop doorgaat met het nieuwe inzamelen. Ja, dat is een politiek item in de raad. Wij hebben daar als raad een motie over aangenomen, dat naast het nieuwe inzamelen, ook een studie wordt gedaan naar het nascheiden en kijken wat daar de beste keuze voor Rijswijk is. En die nuance vind ik niet terug in deze zienswijze. Nogmaals, ik wil geen discussie voeren over nascheiden of voorscheiden, maar ik vind het eenzijdig kiezen in deze zienswijze voor alleen maar het nieuwe inzamelen niet recht doen aan een discussie en een aangenomen motie in raad. Daar wil ik graag een verandering in zien.

De heer Veerman (D66): Wij hebben ook notie genomen van de zienswijze die voorligt. Ja, verder niet heel veel verrassends, al vinden sommige mensen dat anders. Ik ben blij dat wij 1 juli als raad hier invulling mogen geven hoe wij de burgers meenemen, zeg maar, in de vuilafhandeling van Avalex, want daar schort het een beetje in Rijswijk aan natuurlijk. Dat we onze burgers, we kunnen natuurlijk omdraaien dat Avalex de schuldige is, maar onze eigen burgers tot 257% ziet als het over restafval hebben en daar was ik wel een beetje van geschrokken, maar afijn, het zij zo. Daar moeten we wel iets mee, denk ik, en dan kunnen we nascheiding doen of de vervuiler betaalt, daar hebben we het ook wel eens een keer eerder over gehad, maar daar komen we op terug, dus ik ben blij dat we 1 juli dat overleg hebben en dan kunnen we daar dan als raad onze politieke mening over geven.

De voorzitter: Toch nog even de opmerking van **de heer Sleddering** benadrukken dat we inderdaad niet de discussie over de afvalverwerking voeren, maar over de zienswijze hier, dus als iedereen daar in de bijdrage zich op zou willen focussen, dan zou dat heel fijn zijn.

De heer El Majjaoui (CDA): Ik heb ook een viertal vragen met betrekking tot Avalex. De eerste vraag betreft het volgende. Ondanks een meeval van 29.000 euro wordt er direct aangegeven dat het verrekend wordt. Vervolgens wordt er een bedrag van 126.000 euro erbij betaald bovenop. Als argument wordt inderdaad aangegeven dat dit te maken heeft met meer verwerkingskosten en meer bezoeken aan de milieustraat, vanwege de coronatijd, nou afijn. Mijns inziens één jaar corona tijd is een incidentele gebeurtenis, weliswaar met een behoorlijke impact, maar dit over de hele linie verwaarloosbaar moet zijn. Het betreft een kortdurende tik. Kunt u uitleggen waarom erbij betaald moet worden, terwijl de begroting van afvalverwerking reeds ruim is gecalculeerd? Betreft dit dan ook een structurele verhoging? Hoe is deze toename dan te rijmen met uw streven om de hoeveelheid afval, dan wel verwerking daarvan, af te laten nemen? Welke inspanningen heeft u hieromtrent reeds verricht? Dat is de eerste vraag wat dat betreft. De tweede vraag is het volgende. In 2021 gaat we samenwerking met de HVC voor de verwerking van de drie soorten afval in Rijswijk. In tegenstelling tot een reeks gesprekken tussen Rijswijk en Avalex met betrekking tot de afname van PMD, hoe zijn deze gesprekken op dit moment verlopen? Kunt u ook garanderen of toezeggen dat de kosten met betrekking tot deze verwerking, dus van bron- en nascheiding gelijk zullen blijven? Dit staat ook echt letterlijk in de stukken. Als derde vraag heb ik de kosten zullen stijgen inderdaad, vanwege de reden die u net genoemd heeft. Dat is denk ik helaas onvermijdelijk, maar waarom wordt er dan direct weer gegrepen naar de verhoging van de afvalstoffenheffing, wat mijn collega van **Rijswijks Belang** terecht ook toegeeft. Zonder andere alternatieven te bestuderen, dan wel hier te benoemen of te onderzoeken, wordt dan de afvalstoffenheffing voortaan nu als een soort van een laaghangend fruit beschouwd? Althans, die indruk heb ik wel, voorzitter. En de laatste vraag, de vierde vraag in dit geval. Tevens wordt er aangegeven dat er nog geen rekening gehouden wordt met de groei van het aantal inwoners of het aantal woningen, waardoor de bijdrage nog meer kan stijgen. Oké. Voorzitter, mijns inziens gaat de toename van het aantal nieuwe inwoners gepaard met extra gemeentelijke belastingen. Hoe wordt deze financiële meevaller of voordelen, wordt hier met geen één woord gerept. Kunt u dit toelichten, voorzitter?

De heer Wit (GL): Ja, zoals verwacht staat er inderdaad in de ontwerpbegroting van Avalex een aantal voorstellen om kosten te besparen. 1 juli gaan we het hier uitgebreid over hebben, dus daar gaan we inderdaad niet te veel op in. Ik wil het volgende wel aan de gemeente meegeven, wat de heer Weterings in het begin ook al gezegd heeft, het nog verder doen stijgen van de afvalstoffenheffing zoals in het raadsvoorstel wordt voorspeld. Dat vind ik echt onacceptabel, maar gelukkig wordt er in de ontwerpbegroting uitgesproken over de vervuiler betaalt, iedereen weet dat GroenLinks daar een zeer groot voorstander van is. Maar goed, dat gaan we dan op 1 juli wel verder bespreken. Ook in deze zienswijze wordt gevraagd om buiten de reeks gehaalde taakstelling van 500.000 euro verder te kijken, naar eventuele bezuinigingen. Maar als we kijken naar de afgelopen jaren en de trends aangaande kosten en opbrengsten in het afval, dan denk ik dat we verdere bezuinigingen terug gaan zien in het voorzieningsniveau dat we momenteel hebben. Het cijfer van 7,2 voor de dienstverlening van Avalex is weliswaar niet slecht, maar ik denk niet dat we moeten proberen om nu al de grenzen van het toelaatbare daarin nog verder te gaan opzoeken.

De heer Van der Meij (GBR): De eerdere opmerkingen van collega's op de zienswijze hebben mij doen besluiten, of ook gedwongen, om een opmerking te maken. Hoe we ook naar Avalex kijken, als we het nou hebben over efficiënt werken, over wel of niet meer bezoeken aan de milieustraat. Of het wel hebben over voorscheiden, nascheiden, bottomline zit de grootste sleutel in het beheersen van de kosten en uiteindelijk in het beheersen van de afvalstoffenheffing en het terugbrengen van het aantal kilo restafval. En zolang dat nog navenant hoog is, exceptioneel hoog is en het Rijswijkse getal is hoog als je het vergelijkt in de regio, als je dat met andere gemeentes vergelijkt heb je één op één het risico dat die afvalstoffenheffing, zeg maar, daar navenant ook mee gaat groeien. Dus die begroting van Avalex laat nogmaals de wake-up call zien naar ons en gelukkig hebben we daar 1 juli de laatste evaluatie van gepland staan, om met elkaar op een andere manier naar het afvalbeleid te kijken. Inderdaad, het principe van de vervuiler betaalt, daar ook over discussiëren, op

tariefdifferentiatie ook daarover discussiëren, omdat je anders nooit het aantal kilogram restafval mee terug brengt. Dus ik heb niet zoveel behoefte om de zienswijze aan te willen passen, maar gewoon naar onszelf te kijken hoe we daarvan goed, wel overwogen bestuurlijke keuzes kunnen maken in de evaluatie van ons afvalbeleid.

De heer Paredes Sanchez (BVR): Ook Beter Voor Rijswijk kan met deze zienswijze akkoord gaan. Het is een hoop geld, minimaal 20% meer tot 2025. Een hoop geld, maar ja, ik hoop dat we met onze nieuwe partner, onze nieuwe afvalverwerker, die zich ook focust op nascheiden, daar moeten we ook naar kijken, zoals de heer Sleddering al zei, hopen we dat we daar nog een inhaalslag kunnen doen. Met betrekking ook dat we dan inkomsten kunnen krijgen uit het restafval, maar voor zover ook fijn te zien dat we in 2020 zwarte nummers hebben geschreven, dus proficiat. Dat is wel eens heel anders geweest in het verleden, dus ja, goede zaak. Nu doorpakken en zorgen dat we niet op die 20% komen.

De heer Van Dam (Wij): Ja, ik vind de zienswijze die hier voor staat, daar kijk ik met gemengde gevoelens naar. Enerzijds denk ik dat het positief is dat we met 29.000 in de groene cijfers zitten aan het einde. Ik vind het ook positief dat Avalex door kan gaan met de verwerking en dat werd allemaal benoemd, ook tijdens corona. Anderzijds denk ik dat het niet helemaal strookt met de berichtgeving die wij binnenkrijgen als partij over Avalex. De zienswijze hoe die er nu staat is voornamelijk positief en ja, ik ben toch van mening dat wij in ieder geval als partij heel veel berichten binnenkrijgen vanuit de stad en het gaat dan over wachtrijen bij de balie, overlast van containers die vol zitten, overlast van containerrommel bij de containers in general, zeg maar. Het grofvuil dat niet wordt opgehaald en de communicatie van Avalex naar inwoners, en van inwoners toe, die strookt ook niet bij wat het niveau zou moeten zijn. Aanvullend daarbij dat de afvalstoffenheffing zo hoog is en dat Avalex toch best wel een dure partij hierin is, denk ik dat we dat niveau dat we nu hebben eigenlijk beter zouden willen. En die boodschap en met die gebreken die ik net al opnoemde, die vind ik niet terug in de zienswijze zoals die er nu staat en wij zouden eigenlijk toch wel een toevoeging aan willen hebben, om ook die zorgen die we hebben, naast wat wel goed is gegaan het afgelopen jaar, toch kenbaar te maken aan Avalex. Ik denk dat we daar als volksvertegenwoordigers goed aan doen om die boodschap ook door te krijgen naar het bedrijf dat daarover gaat. Verder ben ik wel blij dat prikkels om, zeg maar, het scheiden te bevorderen, dat die wel worden opgenomen in de zienswijze. Ik ben ook blij dat we op 1 juli daar nog verder over kunnen praten, dus dat hou ik voor dat, maar voor een eerste oproep ben ik toch wel benieuwd hoe de collega's in de raad ertegenaan kijken.

De heer Kooy (PvdA): Ik hoor heel veel politiek, voorscheiden, nascheiden. **De heer Veerman** heeft het over het weggooien bescheiden. Ik blijf even uit de politieke argumenten, maar een vraag aan de wethouder deze ronde over het raadsvoorstel en de presentatie op 1 juli. In de tekst staat dat we een presentatie krijgen over de optimalisatie en daar worden besparingsmaatregelen meegenomen en ik neem aan dat we daarna voorstellen in de raad gaan bespreken hoe we deze besparingen tot acties kunnen omzetten en dat het niet alleen blijft met een presentatie op 1 juli en dat we dan voortvarend van start kunnen gaan om inderdaad, zoals een aantal partijen al hebben gezegd, die hoge kosten te kunnen verlagen en we juist kunnen gaan bekijken waar die lasten moeten komen. In principe, de vervuiler betaalt is ook een heel mooi adagio voor de PvdA en de laagste inkomens daar ook absoluut in meenemen, maar dat is politiek. Eerst graag een antwoord van wat kunnen we dan 1 juli verwachten. Heeft het college al maatregelen genomen? Zo zou ik het ook kunnen interpreteren in het raadsvoorstel. En op de zienswijze zelf, ja, het is wat het is en laten we nu aan de slag gaan ermee.

Mevrouw De Man (OR): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb een drietal punten. Allereerst wil ik me aansluiten bij de woorden van de heer Sleddering en dan steun ik bij deze ook het verzoek om de eenzijdige belichting absoluut aan te passen. Ten tweede wil ik ook graag de kritische noot toevoegen waar ook **de heer Van Dam** het over had, want ook Onafhankelijk Rijswijk krijgt veel berichten dat het gewoon niet zo heel erg goed gaat met Avalex en ik maak het zelf ook mee. Containers die het niet meer doen, containers die te vol zitten, vuil wat niet wordt weggehaald, wordt opgehaald, slechte communicatie. Ja, het is allemaal al genoemd en het gebeurt gewoon. Dus als we aan de ene kant beloven, moeten we ook zeker aan de andere kant kritisch zijn, want Avalex is

ontzettend duur en dat zien we ook weer terug in de afvalstoffenheffing en dat is meteen het bruggetje naar het derde punt. Het is voor ons onacceptabel dat die afvalstoffenheffing weer zo verschrikkelijk veel omhooggaat. Zeker als we kijken naar de diensten die er geleverd worden en die kritische noot waar ik het net over had. Het rijmt gewoon niet met elkaar en ik ben ook heel erg benieuwd waar deze enorme verhoging nou vandaan komt. Ik weet het gaat over een paar jaar, dat snap ik allemaal, maar dan is het nog steeds heel veel en uiteindelijk draait de burger op voor iets waar wij volgens mij niet zo heel erg veel aan kunnen doen. Dus ik hoor graag van de wethouder hoe dat in elkaar steekt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan verzoek ik iedereen die nog een handje omhoog heeft om dat omlaag te halen. Beginnen we weer met een schone lei. Dan kijk ik even naar het college. Wie mag ik eerst het woord geven?

Wethouder Keus: Ja, zoals u allemaal weet hebben we hier ikzelf namens het college, vanuit de eigenaarsrol van Avalex en de heer Van de Laar vanuit het opdrachtgeverschap vanuit de gemeente. Nou, volgens mij is elke fractie aan het woord geweest en ik heb met name heel veel beleidsmatige vragen en opmerkingen gehoord over het afvalbeleid en dat zal de heer Van de Laar inderdaad voor zijn rekening nemen, maar primair zijn we hier natuurlijk voor de zienswijze en de begroting van Avalex. Dus laat ik even beginnen te zeggen dat het inderdaad echt een heel bijzonder jaar is geweest en natuurlijk de heer Weterings zegt dat we allemaal met de gevolgen van corona te maken hebben gehad, dat is ook natuurlijk ook zo, maar de afvalophalers van Avalex zijn ook echt aangemerkt als vitaal beroep. Zijn ondanks ook coronagevallen en mensen die preventief ook thuis moesten blijven, toch is er heel hard doorgewerkt om Rijswijk schoon te houden. Natuurlijk lopen er altijd zaken vertraging op of gaan mis, dat is allemaal waar, maar als je kijkt toch onder welke omstandigheden Avalex heeft moeten functioneren dan denk ik toch dat we daar trots op mogen zijn. Als je ziet hoeveel gewoon door is blijven lopen en al het afval dat is opgehaald, nogmaals, het kan altijd beter, dat is helemaal waar en daar is Avalex zich denk ik ook heel erg bewust van, maar toch is het een enorm mooie prestatie en dat verdient ook wel een, in ieder geval naar de mening van het college, dat is ook de reden waarom we het in de zienswijze opgenomen, compliment. Naast natuurlijk dus corona ook de samenwerking met HVC en nou ja, vers van de pers: vandaag is de aandeelhoudersvergadering geweest van de HVC en wij zijn als Avalex-gemeente unaniem en met een heel warm welkom toegetreden tot de HVC, heeft de aandeelhoudersvergadering besloten dat wij terwijl welkom zijn. Dus dat is ook goed nieuws. Nogmaals, in zijn algemeenheid, er worden een aantal opmerkingen gemaakt over dat Avalex duur is. Nou, dat wordt heel stellig gebracht, maar dat wil ik toch ook wel enigszins nuanceren. We zijn bezig, althans Avalex is bezig, ook met een benchmark. Daar zou dat dan uit moeten blijken, maar ik wil vooral echt de nadruk leggen op het feit dat die afvalstoffenheffing ook voor een groot deel natuurlijk bepaald wordt over hoe de gemeenteraad, hoe wij als Rijswijk, welke elementen en welke zaken wij daar in meenemen en welke dienstverlening wij ook afnemen van Avalex. Naast die zaken heeft het natuurlijk ook te maken met een aantal ontwikkelingen, die zijn ook wel genoemd, maar ik wil het toch hier wel even benadrukken. Zaken waar we wat minder invloed op hebben, namelijk de stijgende kosten en juist dalende opbrengsten van bijvoorbeeld PMB, maar ook van glas, van textiel en tegelijkertijd, wat ik al zei, dus ook te maken hebben met stijgende kosten. En eigenlijk, dan zal de heer Van de Laar zo misschien ook nog wel op ingaan, er is één heel groot medicijn daartegen en dat is gewoon veel beter gaan scheiden en daar gaat de raad later ook nog inderdaad over in discussie. Avalex heeft vorig jaar een taakstelling opgelegd gekregen van een half miljoen. Nou, die heeft zij ruim ingevuld en die heeft ook structureel een doorwerking, maar het signaal is duidelijk ook Avalex natuurlijk blijvend zal moeten kijken naar hoe zij efficiënter ook kunnen werken en daarin ook de kosten kunnen drukken, want alle beetjes in dat opzicht helpen. Dus ook dat kostenbewust zijn, is continu ook een punt van aandacht bij Avalex. Nou, de afvalstoffenheffing, hij is al genoemd. Het is een politieke uitspraak, mag niet omhoog. Het is inderdaad één van de hoogste van Nederland, maar nogmaals, ik heb al gezegd dat is ook voor een groot deel natuurlijk valt en staat dat zowel met wat de gemeenteraad hoe hoog die hem wil stellen en welke componenten die daarin wil meenemen, maar ook inderdaad de scheidingsresultaten. Daar is werk aan de winkel. Ik kom naar het laatste punt, en dat is inderdaad een terecht punt dat er geen rekening wordt gehouden met de groei van de stad en dat zal je dan in je afrekening te zien krijgen. Dus ik vind dat een terecht punt. Volgens mij maken we daar ook

melding van, ook in de zienswijze en daar zal het bestuur van Avalex ook op in moeten gaan, hoe ze dat in de toekomst wellicht ook mee kunnen nemen in de prognoses. Dank, voorzitter, dat was het voor mij.

Wethouder Van de Laar: Een aantal punten en dan begin ik toch met één van de laatste sprekers die, meen ik, zei de afvalstoffenheffing is hoog en wij kunnen daar zelf niet zo heel veel aan doen, of dat rijmt niet met elkaar. Maar het rijmt uitstekend met elkaar en dat is eigenlijk een hele trieste conclusie. We hebben als Rijswijk één van de hoogste kilo aantal restafval en afval in zijn algemeenheid per huishouden en we hebben ook één van de hoogste, zo niet de hoogste afvalstoffenheffing en dat is recht evenredig aan elkaar gecorreleerd. Willen wij die kosten omlaag brengen en daarmee ook de afvalstoffenheffing, dan zullen wij zoals Jeffrey, de heer Keus, al heeft gezegd, beter moeten gaan scheiden, want dat is inderdaad het beste medicijn. We kunnen hier en daar wat doen aan kostenoptimalisatie, route-optimalisatie, vulgraadsensoren die daar in de containers heel nuttig kunnen zijn, dat is ...

Mevrouw De Man (OR, ter interruptie): Ja, die redenatie die klopt natuurlijk als je ervan uit gaat dat voorscheiden het beste middel daartegen is en dat is natuurlijk een politieke discussie, maar ik denk dat we dat politieke statement of dat standpunt even los moeten laten en als je het dan wat breder trekt dan is het niet iets waar we per se heel veel aan kunnen doen. Mensen maken nou eenmaal fouten, ...

Wethouder Van de Laar: Ja, voorzitter, het is toch heel fijn dat dat gezegd is, want dat geeft precies aan waar we nog meer informatie over moeten verstrekken, onder andere op 1 juli, want daar heeft het denk ik ook mee te maken, dat je goed geïnformeerd bent over bijvoorbeeld wat de beste kwaliteit oplevert voor afvalstromen, of aan grondstoffen, zoals het dan is, wat uiteindelijk weer een gevolg is van de hoogte van de kosten. Maar goed, belangrijkste punt is, is dat die twee aan elkaar zijn gecorreleerd en zoals meerdere van u vanavond ook al zeggen, daar moeten we nu echt stappen in gaan maken, want een verdere stijging vinden wij en dan spreek ik namens het hele college, onacceptabel. Maar als we dat dus niet goed gaan doen en de verbrandingsbelasting die blijft stijgen, wij blijven meer afval produceren, dan gaan de kosten omhoog en die zullen we op één of andere manier moeten dekken. Dan kom ik bij het punt uit wat **mevrouw De Man**, maar ook **de heer Sleddering** en anderen nog hebben aangegeven, de nascheiding en dat er geen politiek bedreven moet worden. Het is niet alleen zo, de motie roept inderdaad op tot een onderzoek voor nascheiding, maar we gaan verder dan dat. We gaan het gewoon invoeren en we zijn nu aan het kijken waar we dat precies kunnen gaan invoeren. Vanaf 2022 wordt het via HVC mogelijk om te gaan nascheiden, ook wel machinaal scheiden van PMD, want het is niet alles. Glas moet nog gescheiden worden, papier moet nog gescheiden worden, gft moet nog gescheiden worden, dus is het machinaal scheiden van PMB. Zo staat het ook geformuleerd reeds in de zienswijze. Dus die nuance staat er allemaal in, of had misschien anders geformuleerd moeten zijn, maar het staat er in ieder geval in. Ik ben ingegaan op de kosten, over de hoeveelheid restafval, op de nascheiding, en dan ...

De heer Sleddering (VVD, ter interruptie): Ja, ik ben het daarmee eens wat u zegt, wethouder, maar zo staat het niet in de zienswijze. In de zienswijze staat we gaan of volop door met het continueren van HNI. Ik zou daar enige nuance, want we hebben juist als raad gezegd oké we hebben in bepaalde wijken HNI, maar we gaan ook zeker kijken naar nascheiding. En het gebeurt ook, maar zo staat het niet in de zienswijze en het is de zienswijze van de raad en ik zou toch graag de werkelijkheid, waarin we dus staat dat we ook kijken naar nascheiding, in de zienswijze hier nu opgenomen worden.

Wethouder Van de Laar: Voorzitter, ik citeer uit de zienswijze: hiertoe continueren wij HNI. Dat klopt. En introduceren we machinaal scheiden van PMB. Dat is de nascheiding, en dat klopt ook. Ik vervolg mijn beantwoording en toen kwam ik uit bij het **CDA**. Het CDA had het over een kortdurende piek en ik vroeg me af of dat nou ging over corona. Ik geloof het wel. En of we ... Daarmee zeggen we dat de stijging van de kosten misschien wel te, bagatelliseren is misschien niet het goede woord, maar dat we daar geen rekening mee hoeven te houden. De kortdurende piek duurt inmiddels toch wel heel erg lang en we zien ook wel een structurele verschuiving van het op kantoor werken naar thuis werken en dat betekent dat er structureel thuis meer afval wordt geproduceerd. Dat betekent ook dat er structureel meer kosten bij de gemeente zijn komen te liggen, want bedrijfsafval is iets waar de gemeente niet verantwoordelijk voor is en waar bedrijven verantwoordelijk voor zijn. Je zou kunnen gaan filosoferen over een bedrijfstaks voor afval, maar dat is mogelijk toch een langdurig effect van

corona ook, omdat we structureel anders onze levens gaan inrichten. Dat moeten we nog maar zien hoe dat zich dat natuurlijk gaat ontwikkelen. Al uw andere vragen zijn beantwoord, als ik dat zo zie. Ik kijk naar de opmerkingen van **GBR en BVR**, die zijn ook beantwoord. Dan over de klachten die zijn binnengekomen, bij onder andere Wij punt Rijswijk. Ik hoor die heel erg graag zodat we ook vanuit onze kant die nog door kunnen geven, dat is natuurlijk wel de moeite waard. Ik ben overigens groot voorstander van dat mensen direct aan Avalex of via de meldpunten hun klachten deponeren. Dus u zou mij een grote dienst bewijzen dat als u klachten binnenkrijgt bij de eigen politieke partij, ook aangeeft van laat het ook direct weten bij Avalex, want daar worden ze geregistreerd, dan worden ze gemeld. Daar krijgen wij rapportages over: waar komen die klachten van? Waar gaat het over? En zo kunnen we dat monitoren, zo weet je ook het beste dat ze worden opgelost. Want via politieke partijen, de wethouder, et cetera, dat is veel te omslachtig en veel te ingewikkeld, daar is het meldsysteem echt een hele goede voor en dat heeft Avalex heel uitstekend geregeld. 1 juli is die afvalavond inderdaad, **PvdA** had het erover. Wat is daar nou de opzet van? Nou, daar bespreken we niet het raadsvoorstel, maar wel de opties die voorleggen voor het besparen van kosten, maar ook hoe kijken we nou tegen de lange termijn aan van eigenlijk de grondstoffenverwerking, want dat is het. En hoe ver willen we daarin gaan in Rijswijk? En welke prikkels willen we daar nou gebruiken? Willen we de financiële prikkels verregaand doorvoeren, bijvoorbeeld om te betalen voor het afval dat je daadwerkelijk produceert? En dan heb ik mijn antwoorden gehad.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was een goede, maar ook wat lange discussie. Ik heb concreet over de zienswijze ... Heel even, Marc, even mijn verhaal afmaken. Ik heb concreet over de zienswijze twee concrete verzoeken gehoord om de tekst te wijzigen. Eén is om de tekst over het nascheiden wat aan te scherpen, van **de heer Sleddering** en de ander om naast complimenten ook de zorgen in de zienswijze te verwoorden. Is er iemand die daar bezwaar tegen heeft, om die twee aanpassingen te maken?

De heer Sleddering (VVD): Misschien mag ik een suggestie doen. Kijk, we moeten er geen woordenspel van maken. Zoals de wethouder zegt, als het introduceren van machinaal scheiden van PMB hetzelfde is als nascheiding, gelet op de gevoeligheid van dit woord, gebruik dat dan ook, of zet het er tussen haakjes achter. Onderzoek introduceren nascheiding. Dan ben ik al een stuk gerustgesteld. Nu lijkt het net of u het woord nascheiding niet wil gebruiken. We hoeven er geen amendement voor in te dienen, maar zet het tussen haakjes achter nascheiding en ik ben tevreden.

De voorzitter: Nou, goed, dat moeten wij doen. U heeft hier als forum en ik vraag is er iemand die daar bezwaar tegen heeft? Even kijken, de heer Van Dam? Sorry, de heer Weterings was eerst, excuus. De heer Weterings.

De heer Weterings: Nou, ik had niet zozeer dit onderwerp ...

De voorzitter: U heeft zo direct nog gelegenheid voor de tweede termijn, maar ...

De heer Weterings: Oh, sorry. Oké, dit was niet mijn intentie. Excuus.

De voorzitter: Ja.

De heer Weterings: Tweede termijn graag dan, ja.

De voorzitter: De heer Van Dam?

De heer Van Dam: Nee, bedankt hetzelfde als Marc.

De voorzitter: Constateer ik dat we het over de tekst eens zijn dat ... **Ik neem aan dat de heer Sleddering heel even snel schakelt met de griffier**, via de griffie, dat we die tekst aanpassen, dat we de zorg opnemen en dat we dan met die aanpassingen dit naar de raad kunnen brengen als akkoordstuk. Ik wil ook gezien het belang van het onderwerp heel kort de gelegenheid geven voor een tweede termijn, maar dat is dan met name waar vragen door het college niet goed zijn beantwoord. Ik geef daarvoor de gelegenheid. De heer Weterings.

*Tweede termijn*

De heer Weterings (RB): Ja, even heel kort op de wethouder Keus. Hij gaf aan dat we één van de hoogste zijn, maar in het eigen raadsvoorstel staat dat we de hoogste zijn, met de afvalstoffenheffing. Dus dan vraag ik me af hier, wat doen wij als enige in Nederland fout in Rijswijk, wat de rest van

Nederland niet doet? Dus dat lijkt me heel sterk, wil ik graag beter onderzocht hebben. En wat ik in het raadsvoorstel ook zie staan, u geeft het heel gauw al toe, u legt zich er al bij neer dat dit zou betekenen dat de afvalstoffenheffing, de hoogste van Nederland, verder stijgt in 2022. Ik ga daar niet mee akkoord, die stijging mag geen rol voeren. 2019 is 15%, 2020 was het eerste plan 32%. Nou goed, daar konden wij met z'n allen nog 10% vanaf halen, is 22% geworden. En nou komt u weer met een voorstel van ja we gaan er maar vanuit dat het hoger wordt. Dan is onze mening, ons standpunt, ga het ergens anders zoeken en dan vraagt de heer Van de Laar zegt hij alles gaat omhoog, we hebben dekking nodig. Ja, zoek hem maar ergens anders, maar je kan niet weer de burgers opzadelen met weer een afvalstoffenheffingbelasting, dit jaar weer een stijging, dat kun je echt niet maken. Wij gaan in ieder geval als partij er alles aan doen om met andere voorstellen te komen om deze in ieder geval niet te laten doorgaan, maar de vraag is, zoals het er nu voorstaat in het raadsvoorstel kunnen wij er niet mee akkoord gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, dit raadsvoorstel besluit niet over een verhoging van de afvalstoffenheffing. Even kijken. De heer Van Dam.

De heer Weterings (RB): Staat er wel in.

De voorzitter: Ja, goed. We besluiten daar niet toe nu. De heer Van Dam.

De heer Van Dam (Wij): Ja, bedankt. Ja, ik ben blij dat wethouder Keus het eens is dat er nog veel meer beter kan bij Avalax, in ieder geval die bevestiging te hebben. En ik sloeg even aan op iets wat de heer Van de Laar zei. Ja, ik ben het helemaal eens, we moeten inderdaad de mensen die moeten melden als er iets mis is bij Avalax, totaal mee eens. Maar het rotte is, is dat ze dat ook al doen en wij steeds feedback krijgen dat er niks mee gedaan wordt en dat ze geen terugkoppeling krijgen van dezelfde klacht. Ja, dan heeft het klachten doen bijna geen zin. Vandaar ook dat ik hier de oproep doe om ook vanuit de politieke kant, opdrachtgevers kant, ook die kritiek te verwerken in de huidige zienswijze, vandaar mijn oproep.

De heer El Majjaoui (CDA): Ja, inderdaad dat laatste punt sluit ik aan bij **Marc Weterings**, collega, dat naast de afvalstoffenheffing ook andere alternatieven benoemd mogen worden. Dus, weet je, ik kan ze niet ter plekke gaan verzinnen, maar ontmoedigen van afvalbeleid, je hebt een aantal punten, noem ze gewoon in de zienswijze, zodat er ruimte wordt ...

De voorzitter: Daar zijn geen voorstellen voor gedaan, dus daar moet u echt met een amendement komen zelf. Die discussie hebben we net afgerond met elkaar. Dus als u nog een amendement wil indienen, dan nodig ik u daar van harte voor uit. Ja?

De heer El Majjaoui (CDA): Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dan sluiten we hiermee dit agendapunt af.

## 11. Zienswijze Veiligheidsregio begroting 2022

De voorzitter: En dan gaan we door naar de volgende en dat is de zienswijze Veiligheidsregio begroting 2022. Wie mag ik daarvoor het woord geven?

Mevrouw Mauer (Wij): Wat mij betreft vallen er een aantal punten op waar we graag wat meer verduidelijking over willen hebben. In 2017 is namelijk besloten om na 4 jaar de verdeelmethode te evalueren, maar in de praktijk blijkt dat we 7 jaar aan dezelfde verdeelmethode vastzitten. Dus mijn vraag aan de portefeuillehouder is dan ook of we kunnen verzoeken om eerder te evalueren, zodat de verdeelmethode aangepast kan worden in de begroting voor 2023. De zienswijze die geeft de indruk dat de kosten van de veiligheidsregio niet eerlijk over de gemeente verdeeld worden. Ik zou graag willen weten waar dit op is gebaseerd, want wat Wij. betreft dragen we de kosten evenredig met de baten van Rijswijk. Kan de portefeuillehouder aangeven hoe de uitgaven en inzet van de werkzaamheden van de veiligheidsregio verdeeld zijn over de gemeente? Zodat het voor ons duidelijk wordt hoe de kosten en de baten verdeeld zijn. De mogelijke optie om het budget af te stemmen op de inwonersaantallen dat lijkt nogal kort door de bocht. In de zienswijze staat heel duidelijk dat Rijswijk voornemens is om de verdeelmethode voor te leggen aan de provincie, als deze niet naar wens wordt aangepast. Kan er iets meer duidelijkheid gegeven worden over hoe de

provincie hier tegenover staat? En wat de kans van slagen is van dit voornemen? Dit was mijn eerste termijn, dank u wel.

De heer Cupedo (BVR): De raad van de gemeente Rijswijk vindt het niet acceptabel om verschillen tussen de gemeenten te laten voortduren. Dat gaat voor de gemeente Rijswijk om circa 353.000 euro extra lasten per jaar ten opzichte van het gemiddelde van categorie stedelijk. Dit cijfer is ontleend aan de begroting 2022 van de veiligheidsregio. Rijswijk heeft moeite met het huidige verdeelmodel. Wij zijn van mening dat de bijdrage van de deelnemende gemeenten gebaseerd zou moeten zijn op de objectieve maatstaven. Inmiddels is de brandweezorg door efficiëncymaatregelen meer gestandaardiseerd en zijn er gemeentelijke grenzen van de brandweezorg komen te vervallen, terwijl de gemeentelijke bijdrage wel voor een groot deel wordt bepaald door de kosten binnen de gemeentegrenzen uit het verleden. Er zijn amper regio's die wel gebruik maken van de objectieve verdeelsleutels, zoals gelijke bijdrage per inwoner. Beter Voor Rijswijk is dan ook erg benieuwd naar de stappen die gezet worden richting provincie Zuid-Holland.

De heer Ezinga (VVD): We zijn nu al geruime tijd bezig met het bediscussiëren van de verdeelsleutel rondom de kosten die we maken bij de veiligheidsregio. Ook bij de eerdere portefeuillehouder hebben we deze discussie gehad in deze periode. Bij deze zienswijze is de VVD blij dat er een scherpe toon wordt gezet en dat wij ons ongenoegen uiten over de wijze waarop de verdeelsleutel nu nog steeds plaatsvindt en wij zijn dan ook akkoord met de zienswijze, met dien verstande dat we inderdaad ook richting de provincie gaan om inderdaad het geheel aan te vechten zodra er inderdaad niet een aanpassing plaats gaat vinden. Voor wat betreft de procesgang, zoals ook **mevrouw Mauer** aangeeft, ben ik benieuwd wat de portefeuillehouder daarop te zeggen heeft. Ik heb het vermoeden dat daar niet heel veel flexibiliteit in zit, maar de toelichting zal daar uitwijzing op geven.

Mevrouw Kistemaker (GL): Ja, we hebben inderdaad een aantal jaren zienswijzen ingediend met min of meer dezelfde tekst over die verdeelsleutel, dus we vinden het erg verfrissend dat er nu een mooie, stevige tekst ligt. Dus we kunnen ons goed vinden in de zienswijze. We zijn inderdaad ook wel heel erg benieuwd naar hoe de huidige burgemeester de kansen inschat. De vorige burgemeester die gaf nog wel eens aan dat hij zich een soort van Don Quichot voelde in het gremium, om over die verdeelsleutel te praten. Nou ja, en nu hij burgemeester is van een andere gemeente in deze zelfde veiligheidsregio is hij misschien niet meer helemaal alleen. Ik ben benieuwd hoe de huidige burgemeester daar tegenaan kijkt.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Voorzitter, ja, ik sluit me aan bij **de heer Ezinga** en ook bij **mevrouw Kistemaker**, het wordt een mantra dat wij ieder jaar in de zienswijze hetzelfde protest aantekenen, tegen de verdeelsleutel, zolang ik het woord voer, laat ik het zo zeggen. Over veiligheidsregio hebben we dit er al in zien staan en ook de voormalige burgemeester heeft daar eigenlijk niets aan kunnen veranderen ook, inderdaad ook omdat hij alleen stond. Ik ben ook eigenlijk wel benieuwd naar het antwoord van onze waarnemend burgemeester in hoeverre hij denkt met zijn inbreng daar toch wat beweging in te krijgen.

Mevrouw Woudstra (D66): Dank u wel. Ik wil me kort aansluiten bij mevrouw van Nunen en eerdere sprekers. Ik ben blij dat er in de zienswijze er inzet is op alle eerdere punten, u noemt al de brandweer en de kosten daarvan. Ik hoop dat het de burgemeester lukt om daar inderdaad goed inzicht in te krijgen en dat het niet als een negatieve klank vanuit Rijswijk wordt gezien, maar een realistische. We gunnen de brandweer het allerbeste, maar goede kostenverdeling voor hun inzet hoort daar ook bij, juist om te zorgen dat er een goed functioneren is. Het is een wat langere zienswijze dan anders, met al die uitleg over de getallen, maar we zijn blij dat het nog een keer onder de aandacht wordt gebracht, door **mevrouw Van Nunen** aansluit, hè. We hopen dat het effectief is, dus daar zit ik even over te dubben of het nu herhalen van deze hele tekst effectief is, maar laat ik graag aan u dus verder alles over.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Dan geef ik het woord, denk ik, aan de burgemeester, als portefeuillehouder.

Burgemeester Verkerk: Dat gaat helemaal goed, oké. Ja, ik proef een positieve grondtoon van de raad bij deze zienswijze. En het draait natuurlijk gewoon om de harmonisatie van de inwonersbijdrage en ik vind, gelet op de historie, in 2012 toen wij deze regionale brandweer gemaakt hebben, was al bekend dat de brandweer Rijswijk per hoofd van de bevolking de duurste was. En ik kan mij ook nog goed herinneren, vanuit mijn vorige baan als burgemeester van Delft, gemeenschappelijke brandweer, wij waren gewoon naast Den Haag de allerbest toegeruste brandweer in de regio. Dus wij hebben meer dan gemiddeld, let op, onze inbreng geleverd, met een zeer goed gekwalificeerde beroepsbrandweer, met een up-to-date uitrusting en twee nieuwe brandweerkazernes. Dat moet wel gemarkeerd worden en dat is gemarkeerd door de beide burgemeesters, kan ik u zeggen. Tegelijkertijd zie je ook nog wel dat er door de indeling in brandveiligheidscategorieën, hoogstedelijk, stedelijk, laagstedelijk en platteland, meen ik, de vier categorieën vindt u in de stukken wel terug, er ook nog wel verschillen zijn in de brandweerrisico's. Dus dat moet je dan ook nog wel meenemen, ook nog vanuit de historie. Maar het is wel heel uitdrukkelijk bestuurlijk uitgesproken, we gaan zo snel mogelijk toe naar het toewerken naar een situatie dat op alle plekken en voor alle burgers de brandveiligheid op hetzelfde niveau wordt gebracht als elders. Daar moet je even tijd voor nemen, de organisatie en daar was pakweg een jaar of acht voor nodig en daar ga je dan naar toewerken en voor die brandweer betekende dat nogal iets. Ja, dan is de uitkomst dat de brandweerveiligheid voor iedereen in de regio gelijk of gelijkwaardig is en dan moet de consequentie ook zijn dat de inwonersbijdrage hetzelfde is en in mijn optiek is dat vanaf 2020 het geval. Het is toen afgesproken, er is heel hard aan gewerkt. Dus de nadeelgemeenten zouden dan verlost zijn van een hogere bijdrage ik vind dat dus niet terug in de besluitvorming die in 2017 is gemaakt om pas na vier jaar te evalueren. En dan kom je er ook nog achter dat na de evaluatie pas in de begroting van 2023 die gelijkwaardigheid financieel wordt waargemaakt. Ja, dat vind ik dus niet fair. Ik vind het niet fair naar de uitgangspunten en ik vind het al helemaal niet fair naar Rijswijk en andere nadeelgemeentes dat het drie jaar langer duurt dan de intentie was en ook in 2017 afgesproken binnen vier jaar harmonisatie. Dat betekent dat je dus gewoon in de begroting van 2021 die gelijkstelling moet hebben en op één of andere manier is men er langer over gaan doen en dat vind ik niet eerlijk. Ik vind het niet fair, dus vandaar dat ik ook vrij scherp aan de wind zeil door dit te brengen. Ik heb het één keer eerder gebracht, en toen zeiden ze ook in de vergadering nou ja moet allemaal langer duren, dat is afgesproken. Ik zeg daar neem ik geen genoegen mee, ik vind het niet fair. Gevoegd ook bij het punt dat wij al extra bijdrage leveren in de extra kosten van functioneel leeftijdsontslag. Daar kwam ik in januari ook achter, ik heb u daar een memo over gestuurd. Het heeft allemaal te maken met landelijke onderhandelingen, landelijke afspraken die buiten onze reach liggen. Althans, nog net voor mij. Ja, dan tel je het op en dan denk je ja jongens, het zit met tot hier, het is klaar, ik vind het niet fair. We gaan scherp aan de wind zeilen. Ik weet niet precies hoe het zal gaan, maar ik denk dat ik wel een behoorlijk sterke casus heb. Ik heb begrepen dat, ja, als wij het niet eens worden dat het voor arbitrage nog bij de provincie wordt neergelegd. Ja, dat mag best als informatie gemeld worden. Dan heeft de provincie daar ook nog eens een keer een mooie rol in te verzetten. Dus dat is echt de kern van deze reactie. Ja, ik proef instemming van uw kant, daar ben ik heel blij mee, zodat ze ook zien dat mijn raad daarin volgt. Dus zo gaan we het doen. Ja, ik kan niet helemaal inschatten of ze massief nu er wel in mee gaan, zou wel heel verstandig zijn voor de regionale samenhang. Nou ja, anders moet de provincie er maar eens wat van zeggen. Ik durf dat wel aan. Ik heb geen garantie op succes. Ik weet ook niet hoe hard de provincie de planning beoordeeld, of dat ze ook een beetje kijken naar rechtvaardigheid, maar dat ga ik dan graag aan. Dus u heeft bij de opbouw van deze casus gezien dat het gaat om de verdeling in vier categorieën gemeentes qua brandveiligheid en brandrisico. Ik zeg dat aan mevrouw Mauer toe, die heeft dat allemaal denk ik prima verwoord. De werkzaamhedenverdeling heeft ertoe geleid dat je door schaalgrootte een aantal schaalvoordelen kunt bereiken en op die manier is er volgens mij ook gewerkt, door het opschalen en het wat handig aanpakken zijn de kosten per saldo ook niet gestegen, de laatste jaren en we krijgen ook regelmatig bij de jaarrekening een stuk van het overschot terug, dus bedrijfsmatig doen ze dat heel erg goed en daar stellen ze ook eer in, dus wat dat betreft is het wel een goede, op maat gesneden organisatie. Voorzitter, dat is denk ik de essentie van deze reactie. Nogmaals, ik weet niet of de rest van de vergadering met ons mee zal gaan. Ik weet ook niet of de commissaris direct zal zeggen dit is gewoon niet fair wat er gebeurd is, u moet dat herstellen. Maar ik kom wel op een punt dat ik het zo onrechtvaardig vind dat ik zeg men moet hier maar eens een keertje politiek scherp aan de wind zeilen, maar eens even zien wat er gebeurt.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij kunnen we daar als raad volledig achter gaan staan. Ik heb ook geen voorstellen gehoord om de zienswijze zelf te wijzigen. **Dus mijn voorstel is om dit als akkoordstuk naar de raad toe te brengen.** Heeft u nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Dan gaan wij door naar agendapunt 11 ... Even kijken, nee. Nou moet ik even opletten. Even de goede agenda erbij pakken. **Dat is 11b, de zienswijze lidmaatschap werkgeversvereniging VRH.** Is er iemand die daar iets over wil zeggen? **Dat is niet het geval, dus dan kan die ook als akkoordstuk naar de raad.**

## **12. Zienswijze Bedrijfsvoerings-organisatie Delft-Rijswijk begrotingswijziging 2021 Zienswijze Bedrijfsvoering-organisatie Delft-Rijswijk begroting 2022**

De voorzitter: Dan hebben wij de zienswijze Bedrijfsvoeringsorganisatie Delft-Rijswijk en ik wil eigenlijk meteen 12b daarbij betrekken, dus de zienswijze Bedrijfsvoering-organisatie begroting 2022. Dus zowel de begrotingswijziging 2021 als 22 als één agendapunt. Is er iemand die daar het woord over wil voeren? Ja, ik zie de heer El Majjaoui en de heer Leseman. Allereerst de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (CDA): Ik heb een aantal vragen wederom. In de begroting 2022 is een extra kostenpost genomen voor onvoorziene zaken, onder de post overige dienstverlening, om aan onvoorziene ontwikkelingen en behoeften te kunnen voldoen. De vraag, gelet op de ernstige toename van serieuze criminaliteit, vraag ik me af waarom is deze post niet expliciet opgenomen in de begroting als belangrijk thema? Verder wil ik namens het CDA aangeven dat we wat ons betreft door kunnen gaan met de besparingen, dan wel bezuinigingen, op de onder andere overheidsopgaven, zoals al genoemd. Deze terechte bezuinigingen zijn dan wat ons betreft ook een compliment waard. En de tweede vraag betreft, er is ruimte opgenomen om onvoorziene ontwikkelingen en behoeften en daarmee gemoeide uitgaven op een efficiënte manier te kunnen bekostigen. Voor dit gedeelte van deze post geldt dat uitgaven via deze post alleen gedaan kunnen worden na toestemming van de betreffende opdrachtgevers, in dit geval Rijswijk of Delft. Nou, het aandeel van Rijswijk betreft 100.000 euro en het aandeel van de gemeente Delft betreft 30.000 euro. Waarom is er sprake van onevenredig bedrag? Kunt u dit toelichten? En de derde vraag betreft de, meer in de sfeer van werkgelegenheid, dus Rijswijk levert medewerkers en middelen aan de GRB. Wordt er ook gedacht aan de stageplaatsen van onder andere ICT'ers op mbo- en hbo-niveau? Ook gelet op de mogelijkheid om toe te groeien naar een deel waarbij het personeel in dienst komt bij bedrijfsvoeringorganisatie zie ik hier kansen voor de werkgelegenheid als ook stageplaatsen voor IT-studenten. Waarom wordt dit niet benadrukt in uw stukken? Dat is althans twee vliegen in één klap. Tevens wordt hier na 2021 weer een besluit over genomen. Wij zullen te zijner tijd ook kritisch dan wel extra aandacht hieraan besteden.

De heer Leseman (D66): Nou, voorzitter, dank u wel. De fractie van D66 Rijswijk ziet graag dat er meer transparantie komt over het algemeen functioneren en de financiën van de gemeenschappelijke regeling. In de toelichting van de begroting 2022 is te lezen dat samenwerking is ingericht met de doelen voordelen op kosten, kwetsbaarheid en kwaliteit. Eén vraag over de kosten en kwaliteit. Als eerste vraag ik of er een daadwerkelijke kostenbesparing zijn geweest op de lange termijn, naar aanleiding van de invoering van de gemeenschappelijke regeling. Als tweede vragen wij ons af hoe de prestaties van de bedrijfsvoeringsorganisaties worden beoordeeld, of er gebruik wordt gemaakt van klanttevredenheidsscores of andere vormen. Aansluitend daarop vroegen wij ons af, als derde vraag, of die informatie, als die er is, ook gedeeld kan worden met de raad.

De voorzitter: Dank u wel en dan de heer Kooy. Nee, de heer Kooy zijn handje is verdwenen. Dank u wel, dan ga ik denk ik naar wethouder Lugthart.

Wethouder Lugthart: Te beginnen met **de heer Leseman** en de inhoudelijke vraag, de vraag over de kosten. De kosten zijn gestegen, maar gezien de ontwikkelingen op ICT-gebied is dat in dat opzicht heel logisch en verklaarbaar. Als je ernaar kijkt dan zie je dat de kostenstijging overal in Nederland op dit moment op het gebied van ICT plaatsvindt, om de reden die **de heer Leseman** net ook eigenlijk aangaf en **mijnheer El Majjaoui** ook. We hebben er uitvoerig naar gekeken bij het opstellen van de begroting en we hebben gekeken wat er gebeurt als je de kosten Rijswijk-Delft vergelijkt met de

openbare gegevens van de andere samenwerkende gemeenten en daar komen we dan op het eerste gezicht toch zelfs lager uit, dus dat is het. U vraagt ook naar de tevredenheid. Dat wordt gemeten met medewerker Tevredenheidsscores. Ik denk dat het geen enkel probleem is om die te verstrekken. We scoren redelijk hoog, een 7,3 en volgens mij is er gewoon een rapport dat uw kant op kan komen, dus die kunt u wat mij betreft toegezonden krijgen. Dan **mijnheer El Majjaoui** van het CDA. De vraag waarom de post onvoorzien niet is gespecificeerd zit hem in, en dat doe ik even uit mijn hoofd, in dat men echt niet weet wat de onvoorziene kosten gaan zijn. En het punt voor wat betreft de stagiairs, die neem ik mee in het eerstvolgende bestuurlijk overleg, want ik vind dat een goed punt.

De voorzitter: Zijn de vragen daarmee afdoende beantwoord? Dat is denk ik het geval. **Dan constateer ik dat we volgens mij de zienswijze begrotingswijziging 2021 en de zienswijze begroting 2022 voor de bedrijfsvoeringorganisatie ter akkoord aan de raad kunnen voorleggen.** Ja? Sluiten we hiermee agendapunt 12 en dan zijn we alweer bij agendapunt 13.

### **13. Zienswijze Industrieschap 'De Plaspoelpolder': ontwerpbegroting 2022-2025**

De voorzitter: Dat is de zienswijze Industrieschap De Plaspoelpolder. Is daar iemand die daarover het woord wil voeren? Dat is niet het geval. Ja, toch.

De heer El Majjaou (CDA): Ik lees inderdaad heel veel losse eindjes voor wat betreft grondexploitaties, het terrein IPP. Een aantal kavels worden verkocht, een aantal stukken worden dan bouwrijp gemaakt, enzovoort, maar wat mij echt opviel, of wat opmerkelijk is, dat bij voorbaat al 12% grondprijsverlaging als uitgangspunt wordt gehanteerd, als risico. Terwijl er nog geen situaties hebben voorgedaan waarbij sprake van schade of nadeel kan zijn. Waarom wordt er niet gekozen om eventueel verliezen bij onvoorziene schade, dan wel negatieve gevolgen, op het weerstandsvermogen te verhalen? Daar is die immers ook voor bedoeld, denk ik. Dan wil de verzekering als er sprake is van bodemverontreiniging of sanering, dan komen de kosten voor inzet van projectleiders ten laste van de grondexploitaties, waarvoor zij werkzaamheden verrichten. Hoeveel projectleiders zijn er en wat is naar rato de kostenverdeling tussen Rijswijk en Den Haag? Dit is gewoon uit nieuwsgierigheid. Als laatste heb ik genoemd de parkeergarage aan de Handelskade Rijswijk. Dit object is op dit moment verhuurd aan derden. Waarom zijn de inkomsten hieromtrent niet meegenomen? Dus in het onderhoud kapitaalgoederen.

De voorzitter: De heer Van de Laar. Vermoed ik.

Wethouder Van de Laar: Het zijn een aantal vragen waar ik niet overal het antwoord op heb, maar ik heb zomaar het vermoeden, tenminste zo proef ik dat, dat de zienswijze erop zich niks aan verandert. Dus dan zeg ik u toe dat ik die vraag u schriftelijk doe toekomen, maar over de 12% risico in grondprijs kan ik mij voorstellen dat dat iets is wat je verplicht erin moet opnemen, maar laat ik daar geen aannames over doen, maar precies zoiets technisch schriftelijk doen. Er zijn twee projectleiders in dienst bij het IPP, die zijn verdeeld over de projecten op basis van hun expertise. Er is niet een bepaalde kostenverdeling voor het IPP tussen Den Haag en Rijswijk. Het is gewoon een gemeenschappelijke regeling, fiftyfifty. Dus stel dat we, die kosten gaan dus ook fiftyfifty, maar zo hoeft je dat eigenlijk helemaal niet te zien. De inkomsten voor de parkeergarage. Het klopt dat die parkeergarage van het IPP is en dat we daar nieuw leven eigenlijk willen inblazen. U zegt die inkomsten zijn niet meegenomen, dat zou ik even moeten nagaan en ook u schriftelijk doen toekomen.

De voorzitter: Mijnheer El Majjaoui, **is het akkoord dat de wethouder schriftelijk verder op de vragen terug komt?**

De heer El Majjaoui (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wacht met spanning af.

De voorzitter: Goed zo. **Dan kan deze zienswijze volgens hij ook als akkoordstuk naar de raad op 1 juni.**

#### **14. Sluiting**

De voorzitter: En dan zijn we daarmee aangekomen aan het einde van de agenda. Met een heleboel onderwerpen op de agenda en soms ook hele goede discussies, volgens mij. Wil ik u allemaal heel hartelijk bedanken en een hele fijne avond verder nog toewensen, wat er van over is. Tot volgende week.

Sluit de vergadering om 22.21 uur.

Verslag ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 31 augustus 2021.

De forumgriffier,

de voorzitter,